

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA 60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 102 (12.134)

Trst, petek, 17. maja 1986

Avdicija predstavnikov demokratičnih sil pred odborom senatne komisije

Zaščitni zakon za vse Slovence v Italiji

obogatitev demokracije v naših krajih

Nasprotovanje kakršnikoli diskriminaciji - Odločno so obsodili italijanske nacionalistične kroge

BOJAN BREZIGAR

RIM — Ožji odbor senatne komisije za ustavna vprašanja je včeraj zaslusal prve predstavnike demokratičnih organizacij iz Furlanije - Julijske krajine v okviru priprav na sestavo besedila zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji. To je pomemben korak pri ugotavljanju stvarnosti v deželi, kajti doslej je odbor poleg enotne delegacije Slovencev v Italiji zaslusal samo predstavnike tržaških in videmskih nacionalističnih organizacij. Obenem pa je treba ob robu včerajšnjega srečanja zabeležiti zahtevo po novih avdicijah, ki jo je postavil predvsem demokristjanski senator Beorchia in ki jo je moč nedvomno uokviriti v dodatni poskus zavlačevanja z razpravo o tem zakonskem besedilu.

Včeraj je ožji odbor zaslusal predstavnike borbovskih organizacij in obeh zgodovinskih inštitutov. Inštitut za zgodovino odprniškega gibanja iz Vidma sta zastopala Mario Lizzero in Andrea in župnik Marino Qualizza, tržaški Inštitut pa prof. Giovanni Mi-

coli in Gagliano Fogar. Tržaško vodstvo ANPI sta zastopala Arturo Calabria in Dušan Košuta, za Zvezo bivših deportirancev ANED sta bila v Rimu Ferdo Zidar in Ljubomir Susič, za Zvezo političnih pregajancev AN PPIA pa Angela Udovič por. Gec. S strani komisije so se avdicije udeležili poleg koordinatorja socialista Garibaldijske demokristjanske Beorchia in Pavan, komunista Taramelli in Gerbčeva, predstavnik neodvisne levice Pasquino, republikanec Rossi in misovec Rastrelli.

Predmet tega kroga avdicij je, kot rečeno, vprašanje sožitja med Italijani in Slovenci glede na razpravo o globalnem zaščitnem zakonu. Predstavniki obeh zgodovinskih inštitutov so podali podroben oris razvoja dogajanja v deželi Furlaniji - Julijski krajini v zadnjih stoletjih s posebnim poudarkom na obdobju po prvi svetovni vojni do današnjih dni, ter postavili vprašanje sožitja kot eno bistvenih vprašanj v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Poudarili so, da mora priti med Italijani in Slovenci do

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vlada poziva sindikat in podjetništvo k dogovoru za preprečitev referendumu

RIM — Vlada ne mara referendumu o draginjski dokladi, ker sodi, da bo negativno učinkoval na uresničevanje razvojno-gospodarskega načrta in zlasti na protinflacijsko ukrepanje, vendar ne bo sprejela nobene zakonske pobude za njegovo preprečitev brez ustreznega sporazuma s sindikati in delodajalci. To izhaja iz sinočnjega posveta med Craxijem, Forlanijem in ministri Gorio, Visentinijem, Romito ter De Michelisom. Slednji je bil pooblaščen, da v začetku prihodnjega tedna začne posvetovanja s sindikalisti in podjetniki z namenom zgladiti nesoglasja, ki so komunistom narekovala oklic referendumu. De Michelis se bo sicer neformalno sešel z glavnimi tajniki CGIL, CISL in UIL že danes popoldne.

Če se bo vlada lahko sporazumela s sindikati in podjetništvom glede novega mehanizma, ki naj nadomesti sedanjo draginjsko doklado, bo ukrepala za ublažitev davčnega grabeža, čeprav le z letom 1986. Ministri so naglasili, da bo takšen sporazum, ki bi že sam po sebi izvolil referendum vsakršnega pomena, mogoče dose-

či samo, če se bo KPI postavila na popustljivejšo stališče in doumela, da referendum nikomur ne koristi, še najmanj pa njej sami.

V križnem ognju Palače Chigi in sedeža Confindustrie se je poleg KPI znašla seveda komunistična večinska komponenta CGIL, ki jo je včeraj tudi socialistično krilo v sindikatu z Del Turcom na čelu pozvalo k omeževanju, toliko bolj po izidu upravnih volitev.

Na pobudnike in zagovornike referendumu je pritisnil tudi Spadolini: »Po 12. maju je prizadevanje za preprečitev glasovanja o draginjski dokladi postalo že prava dolžnost, vpricho katere niti KPI ne more ostati neobčutljiva«. Tajnik PRI je pripomnil, da bi bilo po volitvah vsakršno namišljeno revanžiranje neumno in da je še dovolj časa, da se sindikati in podjetništvo ob primerem posegu države v mejah njenih pristojnosti sporazumejo glede ustrojne reforme plač in mezd in glede skupnega boja za zajezitev inflacijskega postopka.

Danes ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu in jutri v Gorici

Primorski dnevnik slavi 40-letnico

Primorski dnevnik je pričel izhajati v nedeljo, 13. maja 1945. leta v Trstu. Glavni naslov na prvi strani je bil »Osvoboditev Trsta — ena najslajnejših zmag po svojem strateškem in političnem pomenu«. Prva številka, in še nekaj naslednjih, je izšla v majhnem formatu, skoro docela podobnem sedanjemu, seveda pa takrat samo na dveh straneh. Prvo številko (za kroniko, takrat je veljala 1 lro) bomo ponatisnili v nedeljskem jubilejnem Primorskem dnevniku.

Danes in jutri pa bomo v Kulturnih domovih v Trstu in v Gorici svečano proslavili štiridesetletnico. Poslali nismo nobenega vabila, ker pač želimo, da bo proslava čim širša, praznik vseh čitateljev, katerim bodo široko odprta vrata obeh kulturnih domov.

Proslavi bosta po svojem programu skromni, kratki, pa vendar bosta to vesela praznika; praznika zmagoslavja ob dokončani vojni in osvoboditvi, pa tudi pogleda v prihodnost.

Primorski dnevnik je trdno zasidran v svoji borbeni preteklosti, je nadaljevalec Partizanskega dnevnika, edinega tiskanega dnevnika v takratni zaslužni Evropi. Je pa tudi trdno in trdo v središču bojev sedanjih dni, s pogledom, usmerjenim v prihodnost. To tehnično organizacijsko, predvsem pa vsebinsko kot glasnik slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Zato ponovno pristrčno vabilo vsem, da se zberemo v obeh kulturnih domovih na veselem skupnem prazniku.

**Kmalu
prva pogajanja
za sestavo
občinskih odborov**

NA 4. STRANI

Danes ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu in jutri v Kulturnem domu v Gorici bomo proslavili 40 let Primorskega dnevnika.

PROGRAM:

nagovor;
pozdravi gostov iz Trsta, Gorice, Rima, Beograda in Ljubljane;
podelitev priznanj raznašalcem;
nastopajo:
v TRSTU:

harmonikarski ansambel Glasbene matice s Proseka, vodi Loredana Kočevar;
mešani pevski zbor Primorec - Tabor, vodi Vilma Padovan;

v GORICI:

mešani pevski zbor »Oton Župančič«, vodi Elda Nanut;
mestni otroški pevski zbor, šolski orkester šole Glasbene matice, vodi Silvan Krizmančič.

Vabljeni vsi bralci Primorskega dnevnika, še posebej toplo vabljeni bivši uredniki in uslužbenci Založništva tržaškega tiska.

Ob koncu programa se bomo zbrali na zakuski in tovariškem srečanju.

Čestitke Primorskemu dnevniku

Ob štiridesetletnici Primorskega dnevnika prejmite v mojem imenu in v imenu kolektiva Generalnega konzulata SFRJ v Trstu tople čestitke. Prepričan sem, da bo Primorski dnevnik, tako kot v svoji dosednji zgodovini, na katero ste lahko upravičeno ponosni, tudi v prihodnje tako uspešno doprinal k uresničevanju pravic slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, k povezovanju z matičnim narodom in k razvijanju dobrososedskih odnosov in vsestranskega plodnega sodelovanja na tem območju v korist obmejnega prebivalstva.

Drago Mirošič
generalni konzul SFRJ v Trstu

Ob 40-letnici izhajanja Primorskega dnevnika vam v imenu kolektiva Ljubljanskega dnevnika iskreno čestitam ter vam želim mnogo delovnih uspehov.

Kot pomemben utrjevalec slovenske zavesti med našimi rojaki v Italiji pa tudi v Sloveniji ste neposreden dokaz vitalne sposobnosti slovenskega naroda, zvesti državljani republike Italije, kar pomeni tudi zvesti utrjevalci

prijateljskih odnosov med obema državama in narodi. Upam in želim da bo tudi naše prihodnje sodelovanje plodno, kajti kot novinarji imamo dolžnost, da si prizadevamo za širjenje objektivne in demokratične resnice o nas samih ter širših dogodkih. Tudi vaše delo je pomemben prispevek k temu, da nas meja ne ločuje in prepričani smo, da bo tako tudi v prihodnje. Vaš jubilej je zato spodbuda našemu delu.

Glavni urednik Ljubljanskega dnevnika
Milan Meden

Ob vašem jubileju naj gredo vsem zaposlenim pri Primorskem dnevniku iskrene čestitke vseh članov tiskovne agencije Tanjug in moje osebe. Že štiri desetletja z velikim zadovoljstvom in veseljem spremljamo razvoj Primorskega dnevnika, ki se je iz partizanskega vojnega časopisa razvil v zelo bogat in informativen list evropskega formata. Zato vam želim mnogo uspeha tudi v bodočem delu in vas tovariško pozdravljamo.

Borivoj - Boro Ratković
novinar Tanjuga

S sestankom partijskega vodstva

KPI začela z analizo volilnih rezultatov

RIM — Vodstvo italijanske partije je včeraj začelo trezno in poglobljeno analizo o rezultatih nedeljskih upravnih volitev. Razprava pa se ni omejila samo na statistične podatke o komunističnem nazadovanju, temveč je širše in globlje zajela vso problematiko partijskega življenja.

Uvodno poročilo je dal sekretar Natta, ki je v umirjenem tonu prikazal morebitne vzroke sedanjega nazadovanja. Po vsem sodeč, partija ni namreč objavila nobenega dokumenta, je iz razprave izšlo, da bi bilo popolnoma zgrešeno v sedanji politični fazi iskati krivce za neuspeh. S tem v zvezi je zgovorno, da se je seje vodstva udeležil tudi generalni tajnik CGIL Lama, ki je vsestransko podprl Natto. In prav Lamo je komunistični senator Napoleone Colajanni v intervjuju za neki tednik predlagal v sam vrh partije.

Vodstvo KPI se je torej odločilo za enotnost, za skupen nastop in odločno zavračanje osebne špekulacije. Kljub temu pa je lahko povsem jasno, da je včerajšnja razprava teži-

la predvsem na vprašanje, kako v bodoče. Ob tem je zgovoren članek senatorja Giovannija Berlinguerja v današnjem Unità, ki svari komuniste pred zapiranjem ter predlaga dinamično politiko odpiranja proti vsem družbenim in političnim silam. Nedvomno so na včerajšnji seji potemtakem razpravljali tudi o umestnosti predvolilnega napada na vse stranke vladne koalicije. Gotovo so spregovorili o težkih odnosih s socialisti, a iz kratkih izjav ob koncu včerajšnje seje je razvidno, da niso v celoti izgubili upanja v ponovno uresničitev levičarskih uprav na krajevni ravni.

Komuniste navsezadnje lahko bodri spoznanje, da niso odnosi med KD in PSI zglede prijateljstva. Kršćanska demokracija le s težavo skriva svoje namene o reviziji vloge, ki jo ima v petstrankarski koaliciji. To pa ni po gođu socialistom. V posameznih deželah razni socialistični upravitelji že izražajo svojo podporo levičarskim upravam, saj se bojijo, da bi bili v koaliciji z demokristjani v podrejenem položaju.

Pred Craxijevim obiskom v Moskvi

Posvet Andreotti-Gromiko

DUNAJ — Ob priliki 30-letnice državne pogodbe o nevtralnosti Avstrije, ki je privabila semkaj številne tuje državnike, se je italijanski zunanji minister Andreotti včeraj sešel s sovjetskim kolegom Gromikom, da bi utrl pot razgovoru med Craxijem in Gorbačovom konec maja v Moskvi. Govor je bil predvsem o Reaganovem načrtu za obrambni ščit v vesolju, saj je sovjetskega ministra močno zanimalo stališče Italije.

Andreotti je rekel, da je treba napeti vse moči za preprečitev militarizacije vesolja, da Američanom ni mogoče preprečiti nečesa, kar v SZ že delajo, in da je potrebno spoštovati sporazum ABM, ki prepoveduje izkoriščanje vesolja za protibalistično obrambo, ne prepoveduje pa znanstvenih in tehnoloških raziskav in razen tega dovoljuje namestitev določenega števila protiraketnih izstrelkov na Zemlji. Gromiko je odvrnil, da Reaganov načrt SDI (Strategic Defensive Initiative) ni le obrambne, ampak tudi izrecno napadalne narave. Dodal je, da bi SZ lahko uničila del svojih raket SS-20 v Evropi, a pod pogojem, da se v jedrski obrambni sistem NATO vključita tudi francoski in britanski potencial, o čemer pa Pariz in London nočeta slišati.

Na povabilo ameriškega predsednika Reagana Milka Planinc bo obiskala ZDA

BEOGRAD — Uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Željko Jeglič je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil, da bo predsednica ZIS Milka Planinc na povabilo predsednika Ronalda Reagana v drugi polovici tega meseca uradno obiskala ZDA.

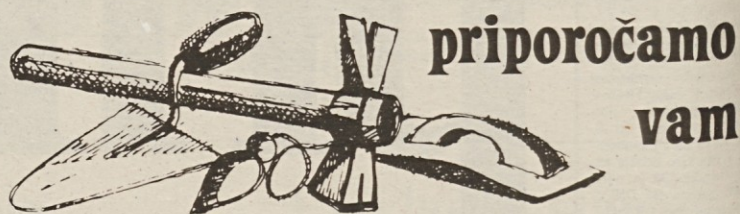
V zvezi z vprašanjem o mednarodnih vidikih proslave 40-letnice zmage nad fašizmom v Jugoslaviji, je Jeglič med drugim dejal, da so proslave ob obletnici zmage nad fašizmom potekale 8. in 9. maja, da pa se bo to nadaljevalo v vsem jubilejnem letu ne le v Beogradu ampak v vseh krajih Jugoslavije in sicer v znamenju opozarjanja na stvarno vlogo in prispevek Jugoslavije kot samostojnega vojaškega in političnega dejavnika v protihitlerjevski koaliciji in zmagi demokratičnih sil v svetu nad

fašizmom, pa tudi v skladu z današnjim položajem Jugoslavije.

Glede sedanjih odnosov Jugoslavije z EGS je Jeglič dejal, da Jugoslavija pripisuje velik pomen gospodarskemu sodelovanju z EGS in da žavami članicami te skupnosti glede na to, da so vodilni partnerji v gospodarskih odnosih. Glede na dejstvo, da je finančno sodelovanje del celotnih gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in EGS, menijo, da so obojestranski interesi za nadaljnji razvoj in krepitev sodelovanja. Tako tudi gledajo na prihodnje pogovore o podpisu drugega protokola o finančnem sodelovanju med SFRJ in EGS. To toliko prej, je dejal Jeglič, ker drugi protokol presega izključno finančne učinke sodelovanja in predstavlja del vseobsegajočih odnosov. (dd)

Pri Sahalinu izginilo neznano letalo

TOKIO — V sovjetskem zračnem prostoru med Vladivostokom in Sahalinom je z japonskih radarskih zaslonov včeraj zagotovo izginilo neznano letalo. To je sporočil glasnik japonske ustanove za obrambo, ki pa ni hotel dati nobenih izčrpnih informacij. Po vsem sodeč je bilo neznano letalo sovjetskega izvora, izginilo pa je nad območjem, kjer so septembra 1983 sovjetski reaktivci sestrelili južnokorejsko potniško letalo. Sodeč po bornih japonskih informacijah, v Sovjetski zvezi namreč molčijo, je bilo letalo brzkone vojaško, v morje pa je strmoglavilo iz neznanih vzrokov. Vsekakor pa je sovjetska vojna mornarica že sprožila širokopotezno akcijo iskanja razbitin in morebitnih preživelih.

DNEVNE SOBE
KNJIŽNE OMARE
SEDEŽNE
GARNITURE

SVETILA
MEDENINASTE
POSTELJE
DEKORATIVNI
PREDMETI

SPALNICE
OTROSKE
SPALNICE
KUHNJE

TISOČ IDEJ ZA OPREMO TVOJEGA STANOVANJA

imodulo

POHISTVO
ZA
OPREMO

TRST — UL. CARDUCCI 10 — TEL. (040) 732677

Po »zmernem« Luksemburgu papeža sprejela narodno mešana Belgija

LUKSEMBURG, BRUSELJ — S sinočnjim prihodom v Belgijo se je pričel tretji in zadnji del papeževega potovanja v Beneluksu. Skoraj ves včerajšnji dan pa se je mudil v Luksemburgu, kamor je prispel v sredo iz Nizozemske. Dvodnevno bivanje v velikem vojvodstvu, katerega prebivalstvo je v veliki večini katoliško in ideološko zmerno, mu je bilo skorajda v oddih po kontestatorskem vduhu, ki ga je spremljal na Nizozemskem, in pred obiskom Belgije, ki je zaradi narodnostne sestave njenega prebivalstva po svoje delikatno.

Po srečanjih z velikim vojvodom Jeanom, z delavci pri železarni Arbed in s predstavniki EGS v Evropski palači, ki so se zvrstila v prvem dnevu papeževega obiska v Luksemburgu, je Janez Pavel II. pričel svoj včerajšnji pastirski dan z govorom luksemburškim katoliškim veljakom v mestnem gledališču. Elitnim poslušalcem (vsega jih je bilo 900) je prikazal potrebo, da se katoličani v večji meri uveljavijo v tistih dejavnostih, ki so najbolj značilne za sodobne razvite in bogate družbe, predvsem v bančništvu, informatiki, občili pa tudi v mednarodnih ustanovah in organizacijah. Ni čudno,

da je papež izbral za takšen poziv prav Luksemburg, saj je ta država svetovno pomembno finančno in tudi politično stičišče.

Ceprav so papeža v velikem vojvodstvu povsod lepo sprejeli, se vendarle ljudje okrog njega niso ravno trli. K maši, ki jo je včeraj daroval na odprtem in ki bi morala predstavljati njegovo »srečanje z luksemburškimi množicami«, se je vsega zbralo kakih 50 tisoč ljudi, med katerimi so bili tudi predstavniki oblasti z vojvodsko družino na čelu, kljub temu da je bil včerajšnji dan praznik (v Luksemburgu, kot sicer tudi v Belgiji, kamor je Janez Pavel II. včeraj prispel, je za vnebohod prazničen dan). V svoji homiliji se je navezal prav na praznovanje vnebohoda in poudaril potrebo sodobnega človeka, da se reši malikovanja zemeljskih dobrin.

V večernih urah je, kot rečeno, dopotoval v Bruselj. V nasprotju z ustaljeno navado ni poljubil tal na letališču, ki se nahaja na flamskem ozemlju, ampak je to simbolično gesto opravil na »dvojezičnem«
Parku petdesetletnice, ki so ga odprli leta 1881 ob 50-letnici neodvisnosti belgijske države.

Še en pokol na Šri Lanki

COLOMBO — Šest Singalezov je v sredo napadlo trajekt, ki vozi med otokoma Delft in Pungutivu, ter z ročnimi bombami, noži, mačetami in sekirami pomorilo 33 in ranilo 29 potnikov. Žrtve so Tamili, torej pripadniki hindujske manjšine na severu Šri Lanke, ki zahteva lastno samostojno državo. Napadalc so sistematično poklali najprej moške in potem še ženske.

Budistična večina se je s tem maščevala za torkov pokol, ki so ga povzročili tamilski separatisti v sinhalskem mestu Anaradapur: z avtomatskim orožjem so streljali v množico in pobili okrog 170 ljudi. Samo v zadnjih dneh je obračunavanje med Singalezi in Tamili zahtevalo nad 200 življenj, a od novembra lani je v spopadih med skupnostima padlo okoli 650 oseb.

Jugoslavija se zavzema za jedrske elektrarne

ZAGREB — Na seji izvršnega odbora skupnosti elektrogospodarskih organizacij Hrvaške so se dogovorili, da bodo razpisali mednarodni natečaj za zbiranje ponudb za enotno jedrsko gorivo in tip jedrskih elektrarn, ki jih bodo začeli postavljati do leta 2000. Podpisniki dogovora iz BiH, Hrvaške, Makedonije, Slovenije, Srbije in Vojvodine nameravajo do konca stoletja začeti graditi štiri bloke jedrskih elektrarn z močjo po 1000 MW. Te elektrarne naj bi predvidoma začele obratovati v letih med 1995 in 2003. Največjo predvideno udeležbo v moči novih nuklearnih pa ima elektrogospodarstvo Hrvaške — 37 odstotkov.

Najnovejši podatki o delu za zdaj edine jedrske elektrarne v Krškem vlivajo zaupanje v bodoče nove podobne objekte. Jedrska elektrarna Krško je v prvih štirih mesecih le-

tos proizvedla 1,7 milijarde kilovatnih ur električne energije in plan presešla za 4,4 odstotka. To je bilo mogoče uresničiti samo ob zelo visokem povprečnem mesečnem izkoristku elektrarne. Nuklearna v Krškem je odigrala pomembno vlogo v obdobju od januarja do aprila.

Očitno je, da bodo jedrske elektrarne ne glede na velike stroške njihove zidave tudi v prihodnje izjemno pomembne in nujen del gospodarskega elektroenergetskega sistema.

Poročilo o proizvodnji in porabi elektrike v prvi tretjini letošnjega leta prav tako opozarja na nujnost uresničevanja jedrskega programa. Redukcije so v štirih mesecih letos sicer res bile zmanjšane na 0,5 odstotka skupnih potreb, vendar pa je morala Jugoslavija za pokritje porabe uvoziti skoraj milijardo kilovatnih ur

• Zaščitni zakon za vse Slovence

NADALJEVANJE S 1. STRANI

resnega soočenja, do strpnosti, do omikanega sožitja, kakršno je bilo v teh krajih zgodovinska tradicija. Obenem pa je treba to sožitje gojiti tudi v okviru novih odnosov, ki so bili vzpostavljeni v zadnjih dveh desetletjih. Seveda pa pri tem ni mogoče pozabljati na zgodovino tega stoletja in je treba priznati vsem državljanom pravice do njihove identitete, kar predstavlja v primeru Nadiških dolin celo nekakšno odškodnino.

Predstavniki vseh treh borboskih organizacij pa so še zlasti poudarili, da sestavlja slovensko manjšino v Italiji avtohtono in nepriseljeno prebivalstvo, da je politična, kulturna in gospodarska zaščita tega prebivalstva vprašanje obogatitve demokracije ter da mora zadevati vse Slovence v Italiji brez kakršnekoli diskriminacije, obenem pa, da je obstoj, zaščita in razvoj manjšine — kar velja tudi za italijansko manjšino v Jugoslaviji — nenadomestljiva komponenta koristnih političnih, gospodarskih in kulturnih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Predstavniki ANPI, AN

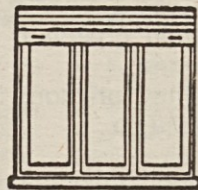
ED in ANPPA so nato poudarili, da je nasprotovanje ureditvi vprašanja slovenske manjšine poskus, da se ohrani žarišče ob vzhodni meji v upanju, da bi se zaradi neprikritega revanšizma žarišče v trenutku mednarodne napetosti spremenilo v požar velikih razsežnosti. V Trstu, so še poudarili, ni mogoče braniti italijanstva z zanikanjem pravice avtohtonim Slovincem do zaščitnega zakona in tudi ne s priznavanjem obrambe nekakšnih interesov države s strani ljudi in organizacij, ki so vedno skrbeli predvsem za svoje interese tudi s priseganjem zvestobe Nemcem. Prav tako ni mogoče braniti italijanstva Trsta z rehabilitacijo kvizlingov in z zanikanjem protifašističnega odpora. Nasprotno, v Trstu je treba braniti italijanstvo s spoštovanjem ustave in s podpisanjem vseh pobud, ki bi ne uničevale mestnega demokratičnega tkiva, ampak bi ščitile v okviru stvarnega sožitja mir in prijateljstvo med narodi, še predvsem pa med prebivalci Furlanije — Julijske krajine, pa naj govorijo slovenski ali italijanski jezik.

To so torej stališča, ki so bila iz-

nešena na včerajšnjem zasedanju. Danes bodo na vrsti številne druge organizacije, ki bodo prav tako zastopale stališča demokratičnega prebivalstva Trsta in drugih krajev v deželi, stališča z zahtevo po globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Ta stališča, med katerimi je tudi odločno nasprotovanje kakršnemukoli številčnemu ugotavljanju manjšine, ki je prišlo do izraza že včeraj, bodo začrtala novo raven spoznavanja problematike Trsta in dežele, povsem drugačno od tiste, ki je prišla do izraza na avdicijah nacionalističnih organizacij. Prav tu pa je razlog za razburjenje nekaterih sil in tudi nekaterih članov komisije, ki so očitno hoteli postavljati na isto raven nacionalistične organizacije in predstavnike slovenske manjšine, češ to sta dve nasprotujoči si strani in treba je najti neko vmesno rešitev. S tem krogom posvetov pa je postalo jasno, da so stališča italijanskega dela Trsta drugačna in da nacionalistične organizacije ne zastopajo širkega kroga prebivalstva, kot so hotele sprva dokazati.

BOJAN BREZIGAR

Aluminijasta okna in vrata — Termična polkna
Termična okna znamke Alkam — novost: Alu - Suisse
Termična izolacija z lesenim notranjim delom

ŽERJAL LUCIANO

DOLINA 348 — Telefon: 228-201

PREPROGE ZA KOPALNICE PREPROGE ZA KOPALNICE

**VELIKA PRODAJA
KOPALNIH FROTIRNIH HALJ**

ZA BAZEN - SAVNO - SPORT - DOM
HALJE ZA VSAKOGAR
IN ZA VSE PRILOŽNOSTI

ITALPLAST - Trg Ospedale 7 - TRST - Tel.: 795919

PREPROGE ZA KOPALNICE PREPROGE ZA KOPALNICE

EDILMA

TRST - Ul. dell'Uva 2
Tel. 411309

Razstava Ul. Boveto 33 (Barkovlje)

STREŠNIKI ZA DIMNIKE »ANTIBORA«
GRADBENI MATERIAL — KAMINI ZA
OGREVANJE

PEČI — KERAMIČNE PLOŠČICE — KOPALNICE

PODJETJE

Alojz Daneu

Prodaja

- GRADBENEGA MATERIALA
- LESA
- IZOLACIJSKEGA MATERIALA
- ŽELEZNINE IN DRUGO

OPČINE - Proseška ulica 13 - Telefon 211-044

Po nedeljskih volitvah v Furlaniji KD za homogenost zavezništev PSI pa za alternacijo v upravah

VIDEM — Po končanem preštevanju glasov in porazdelitvi sedežev je tudi v Furlaniji glavna beseda prepuščena strankam, ki bodo morale odločiti kakšne bodo nove uprave na videmski pokrajini in v raznih občinah. Volilni trend je odražal rezultate na vsedrjavni ravni, zaradi česar so skoraj same po sebi umevne izjave KD, po mnenju katere obstajajo politični pogoji za sestavo homogenih zavezništev po zgledih deželne in osrednje vlade. V isti meri so predvidljive tudi izjave socialistične stranke, ki je, opirajoč se na volilni uspeh v Furlaniji (kjer je dosegla boljše rezultate kot pa na vsedrjavni ravni) že podčrtala potrebo po alternaciji, kar pomeni, da socialisti zahtevajo župansko mesto v Vidmu ali pa predsedstvo pokrajinske uprave.

Kar pa se tiče levičarskih odborov v večjih centrih (v Tavagnacu, Martignacu in Cervinjanu), niso toliko le-ti v dvomu zaradi številčnih razmerij, ki vsekakor dovoljujejo oblikovanje levičarskih odborov, kot pa zaradi rezultatov KPI, oziroma njene ošibitve. Kaže, da na Trbižu ni dvoma za potrjevanje zavezništva PSDI - KPI, v Lignanu pa je občinskemu odboru KPI - PSI zaradi volilnega uspeha KD, po vsej verjetnosti namenjena drugačna usoda. V Pozzuolu se je dosedanja večina KPI - PSI - PSDI - Občinska lista ošibila in bi sedaj razpolagala le z enim sedežem več kot opozicija.

V Ampezzu, Torviscosi in Muzzani, kjer je veljal večinski sistem, so levičarske koalicije izgubile in bodo prešle v opozicijo. Zmagale pa so v Casacu, Remanzacu, Palazzolu, Terzu d'Aquilei in Fiumicellu. V Tolmeču je položaj še odprt, saj bi lahko zaradi napredovanja socialistične stranke, nazadovanja KD in stabilnosti KPI, krščanska demokracija izgubila občinsko upravo v tem karnijskem mestu.

V nedeljo srečanje franjevcov

CERKNO — Domicilni odbor slovenske vojaške partizanske bolnišnice Franja bo ob 40. obletnici osvoboditve pripravil v nedeljo, 19. maja, srečanje ranjencev, osebja bolnišnice Franja in članov borbenskih organizacij s Cerkljanskega. Program nedeljskega srečanja predvideva ob 10. uri srečanje ranjencev in osebja bolnišnice Franja v postojanki Franji in kulturni program, ki ga bodo pripravili mladi trgovskega podjetja Manufaktura iz Nove Gorice. Sledil bo zbor skupnosti borcev bolnišnice Franja, ob 14. uri pa bo na parkirnem prostoru pred bolnico Franjo srečanje borcev in aktivistov cerkljanskega ter proslava s kulturnim programom, ki jo pripravljajo učenci osnovne šole Spomenik NOB Cerklno podružnične osnovne šole Novaki.

SILVO KOVAČ

V Kopru odkrili 500 let stare ostanke mestnega obzidja

KOPER — Na gradbišču poslovne stavbe reškega Jadroagenta ob cesti JLA, so delavci koprskelga Stavbenika pod nadzorstvom delavcev pokrajinskega muzeja Koper in medobčinskega zavoda za spomeniško varstvo iz Pirana minule dni odkopali zanimive ostanke nekdanjega mestnega obzidja, ki so ga zgradili pred približno 500 leti. Zgodovinarji in arheologi so sicer vedeli, da bodo tu našli nekaj ostankov zidov, saj je podoba starega Kopra iz tega časa ohranjena, veliko pa je tudi zgodovinskih virov, ki govorijo o tem kako je bilo mesto nekdanj utrjeno in kako je živel.

Proti pričakovanjem pa so zid in temelji iz beneških časov izredno dobro ohranjeni. Kot nam je povedal arheolog Matej Župančič iz koprskelga pokrajinskega muzeja, ocenjujejo, da so zid zgradili v drugi polovici 15. stoletja, kar potrjujejo tudi nekateri izkopani ostanki keramične posode. Zgodovinarji trdijo, da so zid zgradili približno leta 1460. Najbolj zanimivo pa je, da so pred 500 leti na mulju gradili skoraj popolnoma enako kot zdaj. Tehnika temeljenja, ki jo uporabljajo pri gradnji lucijske marine je na primer povsem podobna. V mulj (debelo plast blata na dnu morja) so zabili vrsto lesenih pilotov, nanje naložili plohe in na teh zgradili

stopničasto peto temelji, na tem pa so zgradili 80 cm debel in več metrov visok zid, od katerega je ohranjena le približno poldrugi meter. Tolk ga je bilo namreč zadnja leta pod zemljo, kajti stari Koprčani so na tem mestu hodili vsaj poldrugi meter nižje. Ob tem je seveda treba upoštevati, da je bilo kopno pred 500 leti približno 75 cm višje (če drži podatek, da se tukajšnje kopno na leto pogreznje za 1,5 mm). Z ob časa je 500 let stare lesene pilote komajda načel. Ostali so taki kot takrat, predvsem zato, ker so bili ves ta čas zabiti v blatu, kamor zrak ni prišel.

Ob notranji strani mestnega zidu lahko zaznamo tudi nekaj več kot 2 metra širok prostor — obzidno ulico in zidovje najbližje stare koprskelge hiše iz beneških časov. Tu je tudi kanal za meteorno vodo. Z zunanje strani mestnega obzidja pa je bilo najprej nekaj korakov kopnega, takoj za tem pa morje okoli in okoli mesta oziroma nekoliko dlje še solinska polja. Vse to potrjuje tudi nekoliko kasneje izdelan urbanistični načrt Kopra, ki ga je leta 1619 narisal ing. Giacomo Fino. Mnoge zdaj zanima, kaj bodo naredili z odkritim zidom in zanimivimi temelji. Vse kaže, da ga bodo spet zasuli in v bodočem pločniku ohranili le sled.

BORIS ŠULIGOJ

Telefonski pogovor s Stanislavom Zgago

»Drugačen« življenjski stil našega rojaka v Bocnu

TRST — Na drugem koncu telefona se je oglasil ženski glas, ki ni mogel skriti svojega idrijskega narečja. Govorila je 76-letna Katarina Zgaga, vdova Kovač, doma iz gorske domačije v bližini Hude Južine, ki se je v Bocnu preselila 1935. leta, ker se je njen mož tam zaposlil v strojni.

Za naš občutek je njena poglavitna zgodba v tem, da je rodila osem sinov, od katerih jih je sedem še živih, da so njeni otroci med seboj vedno govorili slovensko in da je njen tretji sin, 44-letni Stanislav, že nekaj časa aktiven politik, ki ne ubira shojenih poti, ampak se opredeljuje za alternativne (drugačne) izbire. Njegovo poglavitno vodilo je povratek k naravi. Zaradi tega je kot računovodja zapustil delo v banki in se posvetil trgovini z zelišči, umetniški žilici pa zadošča z izdelovanjem tapiserij.

O Stanislavu Zgagi smo na podlagi obvestila telefonske agencije ANSA pisali v našem listu pred kakšnim tednom. V liste je Zgaga prišel zaradi svoje izpovedi na popisu po narodnosti 1981. leta, ko se je proglasil za Slovenca. Ker po deželni statutu za Tridensko niso priznane druge kot italijanska, nemška in ladinska narodnost, je povzročil politično vprašanje, ki ga še vedno rešujejo odvetniki. Kazalo je, da bo državni svet njegovo zadevo uredil tik pred volitvami in mu tako omogočil kandidiranje na Alternativni listi, vendar institucija dva dni pred volitvami na svoji seji njegovega primera ni obravnavala. Pred državnim svetom je še nekaj primerov dvojezičnih in v dveh kulturah vzgojenih ljudi, ki so to svojo lastnost protizakonito izpričali na popisu 1981. leta.

Tako se je primerilo, da naš znanec ni mogel kandidirati na Alternativni listi v občini Bocen, n2 listi, ki je izvolila kar štiri svoje kandidate. Tudi 1981. leta, ko je kandidiral na Listi nove levice, so ga izključili iz liste, vedno zaradi spora okoli popisa po narodnosti. Alternativna lista je gibanje, ki vključuje radikale, ekološke, nekdanje pripadnike Lotta Continua, katoliške oporečnike, predvsem pa zelene.

»Naš najbolj ugleden predstavnik dr. Aleksander Langer, izvoljen na Alternativni list za drugačni Južni Tirol v deželni svet, mi je rekel, da sem pravi alter-

nativec, ker sem po načelih našega gibanja živel še preden je nastalo,« nam je včeraj po telefonu dejal naš sorojak, obenem pa povedal, da se je prvič kot kandidat pojavil na Socialno-progresivni stranki nemške manjšine v Bocnu.

Vodilo njegovega življenja je narodna strpnost in iskanje odprtejših družbenih rešitev, takšnih, ki bodo zagotavljale boljše kakovost življenja. Čeprav dejansko od rojstva živi proč od svoje domovine, nj izgubil narodnega čuta in ponosa. Ko je »paket« nemško govorečim italijanskim državljanom dal pravico, da z enostavno prošnjo povrnejo svojim imenom in priimkom originalno obliko, je naš znanec vložil prošnjo, da je iz Stanislav postal Stanislav.

Ta zapis ne bi bil popoln, če ne bi povedali, da je žarišče slovenske besede v družini Katarina Zgaga, mati sedmih sinov: 55-letnega Milana, 53-letnega Marka, 44-letnega Stanislava, 42-letnega Franca, 39-letnega Jožeta, 37-letnega Maria in 33-letnega Mirka, učitelja klavirja.

»Štirje so poročeni, trije pa so še za poročiti,« nam je rekla mati Katarina in s tem pokazala, kakšna naj bi bila življenjska izbira vseh sinov.

Kako se bo v tem pogledu odločil Stanislav, nam ni bilo dano uganiti. Prej kot slej ga jezi krivica, ki jo trpi zaradi odvzema civilnih pravic.

»Potrudili se bomo, da mi čimprej vrnejo vse državljanske pravice. Vsekakor pa je zaenkrat moj primarni odprt,« je sklenil naji nekoliko dolg, zato pa vsekakor zanimiv telefonski pogovor.

GORAZD VESEL

Andrea Centazzo v Portorožu

PORTOROŽ — Skupnost za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti iz Kopra je za ljubitelje jazza na Obali pripravila koncert italijanskega perkusionista Andrea Centazza, ki ima za seboj zelo bogato kariero. Kot solist je imel številne koncerte in predavanja po Evropi in v ZDA. Koncert bo v portoroškem avditoriju danes, z začetkom ob 20.30, vstop pa bo prost.

Turistične ponudbe ob koncu tedna

Slovenija

OBALA IN KRAS

Piran: H Piran R, H Punta P;
Portorož: H Palace R, H Bernardin do 18.5. R nato Z, H Metropol do 19.5. Z nato R, H Lucija Z, Grand H Palace R, H Vile Park P;

Izola: H Belvedere do 20.5. Z drugače P, H Simonov zaliv R, H Marina Z, Dom upokojencev R;

Ankaran: H Adria 18.5. Z sicer P;
Koper: H Triglav do 18.5. Z nato R, H Žusterna do 19.5. Z nato P;

RZP (razstave in prireditve): 17.5. ob 11. uri bodo v koprskem pokrajinskem muzeju odprli razstavo o povojnem razvoju Slovenske Istre (cone B) v letih 1945-1954;

Strunjan: H Strunjan in H Svoboda Z, v bungalovih potrebne R;

Lipica: H Maestoso in H Klub od 17.-19.5. Z drugače P, ZS (zasebne sobe) P potrebne R (tel. 066/76-562);

RZP: 17.-19.5. jahalni turnir v dresurnem jahanju za svetovni pokal; V Sežani so ponovno odprli prenovljeno gostilno **Mohorčič**, kjer so na voljo tradicionalne kraške in primorske jedi ter popestrjena ponudba s kletjo sezanskega Vinakrasa;

Postojna: H Jama 16., 18. in 20.5. R, H Kras za 20.5. - 18., 19.5. Z, Motel Proteus R, ZS in kmečki turizem še P;

GORIŠKA

Bovec: H Kanin P, H Alp zaprt do 20.5. nato P, APP Kaninska vas in ZS P;

RZP: Žičnica na Kanin obratuje ob sobotah in nedeljah;

Cerkno: H Eta Z;

RZP: Bolnica Franja je odprta vsak dan od 8. do 18. ure;

LJUBLJANA Z OKOLICO

H Holiday Inn 20. in 21.5. Z drugače P, H Lev R, H Union 18. in 19.5. P nato R, H Slon 16., 17., 20., 21., 22. in 23.5. Z, H Kompas 21. in 22.5. Z, H Ilirija 18. in 19. R; 21. in 23. Z drugače P, H Turist 17., 18. in 21.5. Z drugače R, H Bellevue P, PE Mrak do 18.5. Z sicer P, PE Ježica do 19.5. Z sicer P, Motel Medno P, H Malograjski dvor Kamnik Z, H Mantova - Vrhnika R;

GORENJSKA

Bled: H Toplice R, H Vila Bled nekaj P, Hotel Golf in APP Savica potrebne R, H Park P, H Jelovica potrebne R, H Krim in Svoboda Z,

H Lovca do 20.5. Z nato P, H Kompas P;

RZP: 19.5. ob 17.30 promenadni koncert v zdraviliškem parku; izvaja ga pihalni orkester iz Kranja. Možno je kopanje v bazenih H Golf, Park in Toplice, jahanje na hipodromu, igranje tenisa na igrišču v Zaki in pri H Golf, prav tako je odprt mali golf pri H Lovca. Muzeja na gradu in otoku sta odprta vsak dan, na otok vozijo pletne in motorni čolni;

Bohinj: v vseh H je P, ZS in brnarice na Voglu P, Ski H na Voglu je zaprt;

RZP: na Voglu je 120 cm snega, naprave obratujejo vsako soboto in nedeljo od 9. do 16. ure, nihalka vozi od 7.30 do 18. ure, v H Zlatogor sta na voljo savna in bazen, ki sta v sobotah in nedeljah odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure;

Kranjska gora: H Razor, Vitranc in Avtocommerce so zaprti, v ostalih H je P, prav tako v ZS P, PE Špik Gozd Martuljk P;

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

Šmarješke toplice: H Zdraviliški in kopališki dom Z potrebne R; **Dolenjske toplice:** H Zdravilišče R;

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

2.

Zdaj je na svetu velika vojna in pravljice bodo umrle, kolikor niso že prej, kakor bodo umrli vsi dobri ljudje, kolikor jih je še ostalo od prej in kolikor se je novih rodilo; zakaj vsi ti dobri ljudje morajo zapustiti svoje revne domove ter svoje družine in iti daleč v svet. Hiše bodo zapuščene, okna zaprta in ptice ne bodo vedele, komu naj pojo, rože pa, komu naj cveto.

Ali pa bo kje ostala kaka dobra družina, kakor je bila Koštrčeva, ki se bo vselila v ta samotni dom? Družina, ki bo živela z vsem stvarstvom v najlepšem prijateljstvu, s pticami in živalmi v gozdu, z vetrovi in s soncem, z zvezdami in mesecem, ki bo še vedno videla plamene nad močvirnimi jarki in travniki, ki bo slišala jok sredi najbolj mirne noči kot razodetje; družina, kjer bo živela najbolj čudovita ljubezen, ki je je čedalje manj na svetu, kjer bo živela tolika lepota in tolika dobrota? Lahko bi bilo tako, saj je nad Koštrčevo hišo ostalo isto sinje nebo še potem, ko sta Koštrčeva zne umrla, nebo, prek katerega se ob pomladnih dneh vlečejo črede belih oblakov; sonce tam še vedno eno žarko sijaje; vsako jesen prilete divje race in gosi, a tudi drobni palčki;

in rože tam še vedno tako čudovito cveto in širijo omamni vonj daleč naokrog, tja do prvih vasi, ako ne celo po vsem svetu. Tam boš lahko ob najlepših pomladnih večerih slišal čudovit glas in prelepo pesem; tedaj vedi: to poje slepa deklica Katica, ki se je spremenila v pesem in se razpuhtela v zrak, kakor se po zraku razširi vonj močno dehtečih rož. Nič se ne začudi, ako ljudje love na žice pesem in ako boš nenadoma zaslišal njen glas. In bog, ki je po svetu bolj ali manj že zdavnaj umrl, ali pa še vedno po malem umira, kolikor ga ljudje sami niso pregnali, stopi na tem otočku kadarkoli na zemljo, se spremeni v berača z imenom Peter in preživi tu mnogo časa. Greje se ob zimskih večerih pri topli peči, pripoveduje in se drobno nasmiha; spi na trdi klopi, kjer mu Ana pregne prt in da pod glavo blazino. Ko pa ljudje jutraj vstanejo, ga ni več pri hiši, ne da bi kdo bil slišal, kdaj se je poslovil. Na njegovem ležišču dobri ljudje najdejo nov tisočak in nad domom ostane čudovit blagoslov. Takrat se razodene ljudem v hiši, odpre srce in vsi vedo: bog je bil, ki je prenočeval pri njih. Ko so ponoči še spali, je odšel dalje po svetu k dobrim ljudem, ako jih je kje še kaj. Tedaj prevzame žalost srca vseh, ki so v hiši, ker čutijo, da se mu niso dovolj zahvalili s svojo revščino.

To je pravljica o dobrih ljudeh, o starima Koštrčevima, o njunem vnuku razbojniku, o zudoviti ljubezni in še čudovitejši lepoti, o zvestobi in bolečinah srca in še o mnogih drugih stvareh, ki vsak dan bolj izumirajo, kakor sta umrla tudi stara Koštrčeva. Pravzaprav nista umrla, temveč sta se spremenila v

pravljico, kakor se je tudi Katica spremenila v pojoči zrak, v prelepo pesem, ki jo zdaj ljudje love na žice, ki jih imajo razpete nad strehami; ob tej pesmi se jim zasolze oči, kakor so se nekoč staremu organistu, ko sta s Katico pela v skoraj prazni cerkvi bogu v čast, sebi v zveličanje, a zlim ljudem v opomin.

Vetrovi še vedno pihajo prek Koštrčeve hiše, divje race letajo mimo s klicem, srne prihajajo po globokem snegu vse do praga, a kadar ni oblaka, poku-saj se skozi zaprta okna za ljudmi. Saj bi se bil čas, da bi stara Koštrčeva snela zunanja okna in stopila pred hišo na sonce, zakaj tu je že nova pomlad in megle, ki se kadijo ob zgodnjih jutrih iz Mure in mnogih njenih rokavov, niso več nevarne.

Na majhni zaokroženi ravnici, podobni lepemu otoku — vsega je tu samo nekaj oralov — stoji v severnem kotu kmečka hiša; krita je s slamo, ki je vsa očrnela in jo je veter zlasti na slemenu že močno načel. Stene so bele in se v njih odbija sonce. Od zemlje jih loči rdeč pas, ki ga je Ana potegnila. Okna so majhna; na sprednji strani sta dve, zaradi česar je hiša podobna bledemu obrazu dekleta, ki si je zavezalo žalno ruto. Okoli hiše je bil nekoč plot; zdaj so ostali samo še posamezni koli, ki jih stari Koštrca še ni pokuril. Pred hišo je zgrajen vrt z gredicami, kjer cvetejo domače rože in kjer raste povrtnina; potem je tu nekaj jablan, že močno starih in nagnjenih; dalje so njive, ki vsaj malo kažejo podobno polja, ki se razprostira onstran jarkov. Tudi za hišo je vrt, s prav takimi starimi jablanami, slivami, češnjami in enim orehom.

Medtem ko stranke še ocenjujejo izide nedeljskih upravnih volitev

Kmalu prva pogajanja za sestavo občinskih odborov

Skoraj vse politične sile so že začele z ocenami rezultatov nedeljskih upravnih volitev v okoliških občinah in se sedaj pripravljajo na razgovore in na prva pogajanja za sestavo koalicij in večin, ki bodo vodile uprave prihodnjih let. Najmanj težav in problemov bodo imeli v zgornji in v repnabrski občini, kjer se je spet močno uveljavila Napredna lista KPI-PSI in kjer sta bila kandidata za župana mesto znana še pred volitvami. V Zgoniku bo komunista Josipa Gutina nasledil njegov partijski somišljenik Miloš Budin, medtem ko bo za repnabrsko župana potrjen socialist Pavel Colja. Za zgornjskega podžupana bo izvoljen Boris Strekelj (PSI), ki bo tako prevzel mesto Borisa Simonete, v repnabrski občini pa bo za podžupana potrjena komunistka Sonja Baissova.

Tudi v Dolini ne bo težav za sestavo in za izvolitev novega občinskega odbora, sad koalicije med komunisti in socialisti. Takoj po volitvah so se širili glasovi o možnosti razširitve zavestništva tudi na SSK. Za sedaj so to samo glasovi in gre torej za možnost, ki jih bo treba še preveriti. Za dolinskega župana bo vsekakor potrjen Edvin Švab (KPI), njegov namestnik pa bo dosedanji podžupan Marino Pečenik (PSI). Izide občinskih volitev je v sredo zvečer v Borštu ocenila občinska sekcija SSK.

V tiskovnem sporočilu piše, da so tradicionalni volivci potrdili zaupanje SSK, ponekod pa je razviden tudi prirastek glasov. Zato je toliko bolj nerazumljiv osip glasov v Dolini in pri Domju, kar bo morala sekcija sedaj skrbno proučiti. Na splošno se je odbor sekcije strinjal, da je slika volilnih izidov zadovoljiva in to še posebej, če upoštevamo, da je SSK omenjene rezultate dosegla povsem z lastnimi napor, medtem ko so nekatere druge stranke uživale znatno podporo v sredstvih javnega obve-

ščanja, zlasti dnevnega tiska. Ne vemo, če ta polemična puščica leti na Primorski dnevnik, če je tako, je popolnoma odveč in priča, da dolinski voditelji SSK sploh ne berejo dnevnika. Dolinska SSK ima pravico, da kritizira kogarkoli, če je potrebno tudi javno občila, njene kritike pa naj bodo utemeljene in argumentirane. Naš dnevnik ima glede tega čisto vest! Končno pa so se odborniki dolinske sekcije SSK strinjali, da bo treba v bodoče bolj načrtno vzdrževati stike z volivci v posameznih krajih in to v okviru izvajanja zastav-

ljenega delovnega programa. Tudi devinsko-nabrežinske politične sile so že začele s prvimi ocenami nedeljskih volilnih izidov. Sinoči se je sestalo vodstvo občinske sekcije KPI, ki je za prihodnji četrtlet sklicalo skupščino članov. Komunisti, kot so sicer stalno trdili med volilno kampanjo, so za potrditev zavestništva s socialisti in s Slovensko skupnostjo in pravijo, da bivša tristrankarska koalicija nima verodostojnih političnih alternativ. V pogajanja med strankami so se vključila že mnoga tržaška javna občila, ki se ogrevajo za mehanično ponovitev tržaške koalicije tudi v Nabrežini, vsekakor za tako rešitev, ki bi potisnila KPI v opozicijo. Volilne izide je medtem proučilo tajništvo nabrežinske SSK, ki je na volitvah dosegla velik uspeh, saj je prejela doslej največ glasov v vseh povojnih letih. »SSK je napredovala tudi v odstotkih, piše v tiskovnem sporočilu, »in se tako pokazala kot eden stebrov naše manjšine.« Tajništvo sekcije SSK je z zadovoljstvom vzelo na znanje, da je sedanja koalicija ohranila skupno zastopstvo na občini, kar po mnenju SSK pomeni, da so volivci jasno pokazali, da si še naprej želijo domačo upravo, kar je SSK predlagala že med volilno kampanjo. Vodstvo sekcije je ob koncu sestavilo delegacijo, ki bo vodila pogajanja za sestavo bodočega občinskega odbora in sklenilo, da se o bodoči usodi nabrežinske občine odloči na krajevni ravni.

Tudi devinsko-nabrežinsko tajništvo PSI je ocenilo volilne rezultate, ki jih smatra za zelo uspešne. PSI je zvišala za približno 40 odst. svoje glasove v primerjavi z zadnjimi občinskimi volitvami in je zato pridobila en mandat v občinskem svetu. »Tudi obvezuje, da PSI s potrjenim svetovalecem in obema novima predstavnikoma,« piše v sporočilu za tisk, »nadaljuje svoja prizadevanja pri bodočih občinski upravi v korist vseh prebivalcev občine.« Volilne izide je ocenila tudi tržaška federacija KPI. Na skupščini partijskih aktivistov in somišljenikov je tajnik Poli dejal, da so volivci izrekli priznanje naprednim okoliškim pravim in strankam, ki so jih podpirale. To velja tudi za PSI in za SSK, je podčrtal Poli, kot dokazuje tudi dejstvo, da je ta stranka (op. ur. SSK) povsod nazadovala, razen v devinsko-nabrežinski občini. Poli je izrazil zadovoljstvo zlasti nad rezultatom miljske Liste Frausin, ki ga je treba oceniti tudi v luči vsedravnega volilnega trenda. Volilni izidi so po mnenju pokrajinskega tajnika KPI tudi dokazali, da sredinsko in desno usmerjena politična linija zavestništva KD-LpT v Trstu nima bodočnosti. (st)

Težavna pogajanja v miljski občini

Najtežja pogajanja za izvolitev novega župana in novega občinskega odbora bodo gotovo v Miljah, kjer je levičarska Lista Frausin, kljub hudi nasprotni kampanji in kljub negativnemu vsedravnemu volilnemu trendu, ohranila polovico mandatov v občinskem svetu. Pogajanja se niso še začela in bodo gotovo zelo dolga. V tem trenutku ni še izgledov za morebitni vstop PSI v občinski odbor skupno s KPI, z druge strani pa se tudi bivša opozicijska predstavja zelo razdrobljena. Za morebitno izvolitev svojega župana bi se morale nekdanje opozicijske sile nasloniti na MSI, kar pa je politično nerealno.

V miljski občinski svet so bili prvič izvoljeni kar štirje Slovenci, kar predstavlja nedvomno velik uspeh. Na volitvah za izvolitev rajonskega sveta v Žavljah in v Štramarju se je dobro obnesla tudi tamkajšnja sekcija SSK, ki le za nekaj glasov ni izvolila Danila Šavrona v to krajevno telo. Ta rezultat potrjuje pravilnost politične izbire tamkajšnje SSK, ki je na občinskih volitvah preko svojega tajnika Šavrona pogumno pozvala somišljenike in simpatizerje, da podprejo slovenske kandidate na Listi Frausin, kar se je nato tudi zgodilo.

Včeraj na tiskovni konferenci v časnikarskem krožku

Predstavljena monografija o FJK

Od prihodnjega četrtka bo v prodajalnih časopisov v prodaji 1. zvezek monografije o Furlaniji - Julijski krajini, v kateri bodo v 40 zvezkih predstavili vseh 218 občin v deželi.

Delo so predstavili včeraj na tiskovni konferenci v časnikarskem krožku. Vodil jo je časnikar Cesare Russo, sodelovali pa so še Gianpaolo Bonechi, predstavnik založbe Bonechi iz Firenc, Romano Scarcia, predsednik deželnega inštituta za enciklopedijo in Italo Salvan, predstavnik založnika.

Monografija o FJK sodi v okvir širše akcije založniške hiše Bonechi iz Firenc, ki je doslej že izdala podobno delo o Toskani in Venetu, izšli

pa so tudi že trije vezani zvezki o Lombardiji. Po monografiji o FJK računajo, da bodo pokrili s časom celotno italijansko področje. Kako obsežno je to delo, zgovorno priča podatek, da bo v celoti izdano okrog 250 zvezkov s poprečno 300 stranmi.

Delo o FJK bo v začetku izhajalo tedensko in vsak teden bo v prodaji nov zvezek na 20 straneh, ki bo obravnaval občine po obecnem redu. Ob koncu bodo izdani 3 zvezki s po 260 stranmi, ki bodo vsebovali 2500 fotografij panoram, palač, cerkv, gradov, umetnostnih in arheoloških spomenikov ter 218 (za vsako občino) topografskih kart, ki jih je izdelal vojaški geografski inštitut. Pri izdaji za FJK je sodeloval tudi deželni inštitut za enciklopedijo. Delo predstavlja nedvomno precejšnjo zanimivost, saj nas bo seznanilo s kraji in njihovo zgodovino, socialno ekonomskim stanjem in etnično sestavo tudi tistih občin, ki so danes nepoznane velikemu številu deželnih prebivalcev.

● V tržaško pristanišče sta včeraj pripluli dve vojni ladji ameriške flote. Gre za amfibijsko nosilko helikopterjev z nosilnostjo 39.400 ton in posadko 2500 mornarjev ter za izkrcevalno ladjo z nosilnostjo 8450 ton in posadko 219 mož. Ladji bosta ostali v Trstu do 24. maja. Med postankom ladij v tržaškem pristanišču so predvidena razna športna srečanja med mornarji in raznimi krajevnimi ekipami.

Kako mladina odgovarja na fašistične provokacije?

Ne samo »goriški mlaj« tudi rdeča delavska zastava, ki je plapolala pri nabrežinski postaji je bila nekaterim v napoto, tako da so jo sežgali. Med njimi je bil tudi desničarsko usmerjeni, mogoče še mladoletni fant, sin slovenskih staršev, ki skoraj ne pozna slovenskega jezika. Na to provokativno dejanje so domači fantje po svoje obračunali z desničarji, kar ni bilo posebno dostojno.

Nabrežinski župan Fonda pravi, da je sožitje med obema narodoma neprecenljivo bogastvo, naša mladina bi ga morala seveda ceniti. Pristojni organi ali člani mladinskih organizacij bi morali biti za prvomajске praznike nekoliko budnejši, stražiti bi morali

pisma uredništvu

izobešene zastave. Šele potem bi bili lahko zadovoljni sami s seboj, ne pa da na tak način reagirajo na provokacije. Na ta način, mislim, ne koristijo ne sebi, ne svoji stranki. Mislim tudi, da je naša mladina preveč prepuščena sama sebi in politično zelo slabo poučena.

Nihče se ne potrudi, da bi zanje priredil kak sestanek in poskrbel, da bi se radi udeleževali manifestacij in kulturnih prireditev. Ob tem bi se morali zamisliti vsi, posebno pa mladinske organizacije in prosvetni delavci. Na prvomajskem sprevedu v Nabrežini se skoraj ni videlo mladincev, razen nastopajočih.

Občan

Prizadevnost sodelavcev Radia Opčine

Kot je znano, so ob letošnji prireditvi prijateljstva mladih dijakov z obeh strani meje, to je DOSP, sodelavci Radia Opčine z napor, samoodrekanjem in delovno vnemo opravili častno nalogo obveščanja javnosti o poteku tega 13. srečanja. To zahtevno delo so mladji sodelavci radia lahko opravili tudi s pomočjo slovenskih in nekaterih italijanskih podjetij, kar je gotovo pripomoglo k celotnemu uspehu in pomenu te prireditve za našo slovensko zamejsko stvarnost.

Menim, da je njihovo požrtvovalno delo zaslužilo več pozornosti, kar pa bi jim obenem bilo tudi v zaslužno priznanje in spodbudo za njihovo nadaljnje delo. V prihodnje bi kazalo bolj slediti naporom in prizadevanjem sodelavcev Radia Opčine.

Podeljevanje bralnih značk

Danes prihajajo med nas slovenski književniki, ki bodo nagradili pridne bralne značkarje od Milj do Devina. Sprejeli jih bodo openski šolarji pred šolo Franceta Bevka ob 9. uri jutraj. Nato jih bodo pospremili naši zamejski mentorji po nižjih srednjih in osnovnih šolah. Tako bomo najlepše proslavili 40. obletnico obnove slovenske šole ob naših ustvarjalcih in slovenski knjigi.

Obisk pri Kmečki zvezi, kjer pomagajo sestavljati prijave Davčna prijava - najhujša majska nevšečnost

Maj je mesec pomladi, mesec cvetja, sonca, mladostnega razpoloženja, je pa na žalost tudi mesec, ko je treba napraviti davčne prijave, za kar zapade rok 31. maja.

Davčne prijave niso enostavna zadeva in z uvažanjem novih zakonov, novih odredb in ukrepov, se njihovo izpolnjevanje tako zakomplicira, da so verjetno maloštevilni tisti, ki si prijavo napravijo sami, vsi ostali se obračajo na strokovnjake, na razna združenja in druge ustanove, da jim pri tem pomagajo.

Na srečo imajo tudi naši ljudje možnost, da se poslužijo uslug za izdelavo prijav, ki jih nudita svojim članom, pa tudi drugim, Kmečka zveza in Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Včeraj dopoldne smo se oglasili na Kmečki zvezi, kjer je že čakalo nekaj ljudi, vsi uslužbenci, zaposleni s tem delom pa so že imeli v pisarni stranke.

»Delo teče zaenkrat še kar v redu, čeprav se na primer niso javili vsi, ki smo jim pravočasno poslali na dom obvestilo z navedbo dneva in ure, kdaj se lahko pri nas zglasilo,« nam je povedal Igor Košuta. »Vsak, tudi še najbolj lahek primer zahteva vsaj 15 minut dela in pisanja, bolj zapletene prijave pa tudi pol ure in več. Pri nas se v glavnem prijavljajo člani Kmečke zveze, upokojenci, pa tudi drugi. Delo opravljamo trije uradniki, trije pa potem prijave prepisujejo. In prav delo, ki nas čaka, ko je stranka odšla, je tudi najbolj zamudno in zahteva veliko natančnost. Ko je namreč prijava prepisana, jo moramo še enkrat pregledati, potem je treba nesti položnico za plačilo na banko in od tu je treba dokumente vložiti na občino.«

»Koliko ljudem utegnete napraviti prijave?«

»Lani smo napravili okrog 670 prijav. Če bi se vsi držali njim določenih datumov, bi delo steklo v redu,«

nam je povedal Sergij Majovski. »Do ponedeljka pa smo napravili komaj 210 prijav, kar se pravi, da se okrog 100 zainteresiranih še ni javilo. To tudi pomeni, da bo konec mestna veliko več čakanja in nivoze.«

»Kaj vam pri vašem delu dela največ preglavic?«

»Verjetno to, da je treba ljudem obrazložiti, zakaj morajo plačati toliko davkov. Davščine so visoke in človek, ki živi s svojo pokojnino, ali pa ima razmeroma majhne dohodke, težko razume, da mora tudi od tega odšteti precej denarja za davke. Naši ljudje so pa pošten, plačajo vse, brez odlašanja. V glavnem imamo opravka s Slovenci — približno 90%, ostali so Italijani, ki so tudi člani naše zveze.«

Pred vrati smo srečali stranko, ki je čakala, da pride na vrsto za prijavo davkov. »Imenujem se Rozina Trebec, po rodu sem iz Beograda, a sem tu poročena že 20 let. Mož je hudo bolan in tako delam prijavo jaz. Imava v Rojanu majhno in staro hišo in nekaj zemlje. Rada prideva sem, ker so vsi zelo prijazni, nama vedno dobro svetujejo in tudi usluge so veliko cenejše, kot drugje.«

Tudi Milko Kjuder iz Lonjerja smo srečali na Kmečki zvezi.

»Smo člani zveze in delamo vedno tu prijave. Zadovaljni smo, ker so vsi uslužni in dobro opravljajo svoje delo. Držimo pa se dneva, ki nam je določen in tako nam ni treba čakati v vrsti.«

Stranke sprejemajo na Kmečki zvezi le dopoldne, ker v popoldanskem času prepisujejo prijave in opravljajo še vse ostalo delo.

Lahko rečemo, da teče delo na Kmečki zvezi zaenkrat kar v redu. V prihodnjih dneh se bomo zglasili še na Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. N. L.

V organizaciji domačega društva Vigred

Tridnevna šagra v Šempolaju

Danes se bo v Šempolaju pričela tridnevna šagra, ki jo prireja domače prosvetno društvo »Vigred«. Pobuda je nedvomno pomembna, saj so priprave za vaški praznik priložnost, ob kateri se običajno zbere širši krog domačinov. Dejansko bi lahko rekli, da je prireditve eden najvažnejših dogodkov v vasi; večje kulturne poboje so zaradi prostorske stiske, s katero se od same ustanovitve spopriema domače društvo, neizvedljive.

Problem seveda ni nov. Stavba bivšega občinskega vrtca, v kateri se člani društva sestajajo, je, kot znano, pretesna. Društvo se zato pri pripravi prireditev poslužuje prostorov vaške osnovne šole, ki pa tudi ni najbolj primerna. Pred nedavnim se je zgodilo, da so morali domači prosvetarji preložiti ali celo odpovedati nekatere prireditve.

SKD »Vigred« si vsekakor nekaj več obeta od poletne sezone; takrat bo namreč možno izpeljati nekatere prireditve na prostem. Po mnenju odborikov društva bi nekatere pozitivne

izkušnje, kot n.p.r. nastop narodno zabavnega ansambla »Taims«, veljalo v bodočnosti še ponoviti. Če se povrnemo k vprašanju prostorov, bi lahko rekli, da je vprašanje odvisno predvsem od preureditvenih del bivšega vrtca, za kar se je v preteklosti že obvezala občinska uprava. Večji razmah kulturnega življenja v vasi je zaradi odprtega vprašanja prostorov nekoliko omejen in to kljub temu da se je število članov društva v letošnji sezoni povečalo. Med uspele društvene pobude bi vsekakor prišeli ustanovitve otroškega pevskega zbora »Vigred« (vodi ga Rosanda Kralj), ki bo imel krstni nastop ravno v nedeljo v okviru kulturnega dela praznika. Med bodočimi načrti bi posebej omenili zamisel o ustanovitvi podružnice »Glasbene matic« v Šempolaju, ki je sprito pomanjkljivih prometnih zvez z Nabrežino (kjer ima sedež najbližja podružnica), nadvse potrebna. In kje naj bi uredili morebitni sedež podružnice? Zopet v prostorih bivšega občinskega vrtca, v katerem so v preteklosti že vadili člani nabrežinske godbe na pihala iz Šempolaja in bližnjih okoliških vasi.

Kot nam je povedala tajnica SKD »Vigred«, pripravila društvo v bližnji prihodnosti še eno zanimivo pobudo: namreč razstavo domače obrti.

OBVESTILO

Zaradi nujnih vzdrževalnih del bo mejni prehod Plavje zaprt za ves promet v ponedeljek, 20. maja, ves dan.

Na pobudo Sindikata slovenske šole in SLORI

Posvet o predšolski vzgoji celovit prikaz stanja slovenskih otroških vrtcev v Italiji

Posvetiti večjo pozornost predšolski vzgoji naših otrok, ovrednotiti delo vzgojiteljic in jim omogočiti preko obstoječih ustanov primerno dopolnilno izobraževanje, pospešiti stik vrtcev z okoljem, pripraviti podrobnejšo analizo o problematiki mešanih zakonov, nuditi vzgojiteljicam možnost štipendij za izpopolnjevanje v Sloveniji, vključitev predstavnic vzgojiteljic v Deželno komisijo za slovensko šolo, ki je bila ustanovljena na podlagi zakona o slovenski šoli iz leta 1973 in posvetiti še posebno skrb za raven slovenskega jezika v otroških vrtcih — to so bistvene točke, ki so izšle s posveta o predšolski vzgoji na dvojezičnem območju v Italiji, ki je bil včeraj popoldne v Kulturnem domu v Trstu. Posvet sta priredila Sindikat slovenske šole in Slovenski raziskovalni inštitut, da bi na njem dobili celovitejši vpogled v sedanje stanje slovenskih otroških vrtcev in se seznanili z najnovejšimi problemi, s katerimi se morajo vzgojiteljice vsakodnevno spoprijemati.

Spodbudo za včerajšnji posvet, ki sledi prvemu posvetu o slovenski šoli v Italiji iz leta 1975, je dal Odbor za šolstvo pri SKGZ, da bi tako, na delaven način, proslavili 40. obletnico delovanja slovenskih vrtcev v Italiji. V prvem delu so bila številnim

vzgojiteljicam in drugim šolnikom s te in z onstran meje predstavljena štiri poročila. Po orisu pomena slovenskih vrtcev v Italiji so organizatorji seznanili udeležence s srečanja z demografskimi perspektivami naših vrtcev in šol. Predvidevanja za prihodnja tri leta res niso rožnata. Zaradi manjšega števila rojstev bo po izračunih vpis v prve razrede osnovnih šol zdrnil na Tržaškem na 130, na Goriškem pa na 70 vpisov.

Nad vse zanimivi so bili rezultati ankete o jezikovno - narodnostnih razmerah v slovenskih vrtcih v Italiji. Slabih 60 odstotkov otrok naših vrtcev je iz družin slovenskih staršev, tretjina otrok je iz mešanih zakonov, 5 odstotkov pa iz družin italijanskih staršev. V mestih, predmestjih in v vrtcih ob robu našega etničnega življenja, je odstotek otrok iz mešanih zakonov večji kot v vrtcih na podeželju.

Prav tako so bili zanimivi tudi podatki o obvladanju slovenščine predšolskih otrok. 54 odstotkov jo dobro obvlada, 20 odstotkov srednje, 26 odstotkov otrok pa slabo ali prav nič.

Sledilo je poročilo o razmerah v naših vrtcih. Redki vrtci razpolagajo s primernimi prostori, vrtom, dvoriščem. Letne dotacije za didaktične pripomočke so preskromne, vzgojiteljice so pri delu v vrtcih vse preveč prepuščene same sebi, kar se — kot je bilo poudarjeno v poznejši razpravi — še najbolj občuti pri občinskih vrtcih in tržaški občini. Vzgojiteljice tudi občutijo pomanjkanje dopolnilnega izobraževanja in pogostejših medsebojnih stikov, da bi skupno pregledale in načrtovale delo v vrtcih. Veliko pozornost bo treba v tem pogledu posvetiti prav eksperimentiranju in novim prijemom dela v vrtcih.

Ta in še druga vprašanja (na primer neustreznost šol, ki pripravljajo vzgojiteljice, delovanje Deželnega raziskovalnega zavoda za eksperimentiranje in pedagoško sodelovanje, vprašanje otrok iz mešanih zakonov, ki bi lahko s primernim prijemom postali obogatitev za naše vrtce) so se izluščila v poznejši razpravi, na kateri pa je, žal, izostal prav glas neposredno prizadetih — naših vzgojiteljic. (mk)

Niti danes

Piccolo ni izšel zaradi stavke

Niti danes tržaški dnevnik Il Piccolo ni izšel. Tovarniški svet je v sredo pred izidom časopisa hotel objaviti sporočilo, v katerem je pojasnjeval bralcem razloge sindikalnega spora, zaradi katerega je poročanje dnevnika bilo pomanjkljivo. Tega sporočila vodstvo Piccola ni hotelo objaviti in prišlo je do stavke. Lastništvo Piccola je včeraj prek tiskovne agencije objavilo komunike, v katerem je rečeno, da ne bo prišlo do odpustov, da bo imel Piccolo nov sedež v Trstu in da vodstvo, na osnovi vsedravnih pravil delovne pogodbe, ni bilo vezano na objavo sporočila tovarniškega sveta.

Delavci so se včeraj zbrali na skupščini in prek sindikalnih organizacij ter tovarniškega sveta zahtevali sočlenje z vodstvom, v katerem, trdijo, že eno leto nimajo ustreznega sogovornika. Ker predstavnikov lastništva Piccola ni bilo na spregled, so se odločili za nadaljevanje stavkovnega gibanja.

● Ob priliki »dneva družbene komunikacije« prireja Unione cattolica stampa italiana (Zveza italijanskega katoliškega tiska) skupaj z Unione cronisti (Zveza kronistov) jutri ob 18.30 v Novinarskem krožku srečanje z uglednim televizijskim novinarjem Pierom Badalonijem, vodjo televizijske oddaje Italia sera. Govoril bo o mladih kot protagonistih družbene komunikacije.

Proslavljanje 40-letnice v Repnu

Z otvoritvijo razstave »V znamenju največjega medsebojnega zaupanja«, ki so jo pripravili mladi z Repentabra, da bi z originalnimi dokumenti in fotografijami prikazali množično sodelovanje, ki je v medvojnem obdobju vladalo v Repnu, na Colu in na Poklonu, se je začela sinoči v Repnu proslava 40-letnice osvoboditve. Na svečanosti so nastopili pevci mladinske skupine »Pinko Tomažič« pod vodstvom Pie Cah - Sirca in učenci osnovne šole Alojz Gradnik, požrtvovalna pobudnica razstave Suzana Škabar pa je povedala nekaj misli.

Danes zvečer ob 20.15 bodo vaščani polagali cvetje k spomeniku komandanta 18. Bazoviške brigade Franca Nemgarja, ob 20.30 pri spomeniku vsem žrtvam fašizma na Colu in ob 20.45 pri spomeniku padlim v Repnu. Kasneje bo vaška mladina prižgala kres na Beverskem hribu nad Repnom. Ob kresu bo Stane Raztresen podal vrsto pesmi na partizansko tematiko. Nato bodo večer popestrili domači harmonikarji. V primeru slabega vremena bo kres odpadel, medtem ko bodo recitator in harmonikarji nastopili v pokrajinskem kraškem muzeju.

V Mačkoljah in Prebenegu skupna proslava 40. obletnice osvoboditve

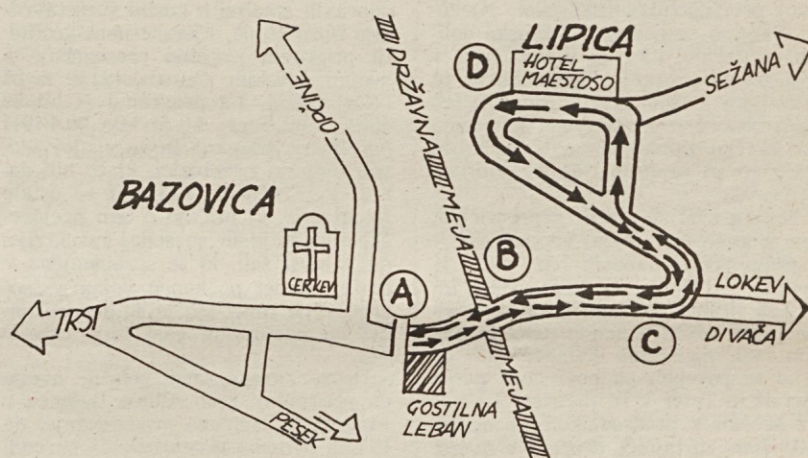
17.30 z zbiranjem pred srenjsko hišo, od koder bodo udeleženci šli do spomenika padlim, kjer bodo položili venec. Sledil bo nato v domačem gozdiču kulturni program, pri katerem bodo sodelovali: pihalni orkester Breg, otroška dramska skupina KD J. Rapotec iz Prebenega in mešani pevski zbor KD Primorsko. Sledila bo izvedba »partizanskega mitinga«. Miting bodo uprizorili mladi domači igralci, pevci in glasbeniki. Podlaga za miting bo tekst Marijana Beline, ki ga je priredil Sergij Verč, ki je miting tudi režiral. Za glasbeno spremljavo je poskrbel Nadja Kriščak. Mladi bodo tako obudili iz tradicije miting, na katerem bomo lahko poslušali skeče, pisma obsojencev na smrt, poezije, pa še glasbo. Gre torej za tradicionalno strukturo mitinga, ki mu bodo domačini dali mlad »obraz«.

Po končanem kulturnem programu bodo udeleženci šli na pohod do Prebenega, kjer se bodo ustavili pred spomenikom padlim in tam položili venec. Sledilo bo kresovanje z družabnostjo. Obe društvi sta za proslavo izdelali skupne lepake in nalepke.

Stavkovna akcija občinskih uslužbencev

Včeraj je sindikalna skupščina vseh občinskih uslužbencev pooblastila sindikat CGIL, da začne z razčlenjeno stavkovno akcijo, ki naj bi prisilila občino, da posveti več pozornosti nakopičenim problemom. Tako bodo upravni, delavski in nadzorni sektorji stavkali prvi dve uri jutri, v ponedeljek in torek, socialne službe in osebje v vrtcih, jaslilih ter rekreativnih ves dan v torek, smetarska služba v soboto, ponedeljek in torek od 7. do 9. in od 10. do 12. ure, prevozna pogrebna služba in uslužbenci pokopališča pa v ponedeljek in torek izmenično od 8. do 11. in od 11. do 14. ure.

V nedeljo množično na Pohod prijateljstva

Danes so se zaključile predpriprave za udeležbo na nedeljskem Pohodu prijateljstva, netekmovalnem športnem pohodu preko italijansko-jugoslovanske meje. Prireditelji so, kot smo že poročali, tržaški športni krožek Club Olimpic, tržaški teritorialni odbor ZSSDI in sežanska Telesnokulturna skupnost, ki so s skupnimi močmi uresničili zamisel tržaškega kluba. Upati je, da bo pohod resnično postal tradicionalen, tako kot so to že postala srečanja ljudi z obeh

strani meje v dolinski in goriški občini.

Danes objavljamo skico poti, po kateri bo krenil Pohod prijateljstva in še enkrat opozarjamo bralce, da se za udeležbo še vedno lahko odločijo. Prijavijo se namreč lahko še v nedeljo zjutraj (ob 9. uri) neposredno na štartu pri bazoviškem kalu, kjer bo delovalo tajništvo pohoda. Dobrodošle so družine in skupine znancev in prijateljev, ki bodo s svojo udeležbo prispevale k uspehu te lepe prireditve.

Očetovstvo nad ropom v banki prevzela teroristična grupa

Nekaj ur po ropu v podružnici Tržaške hranilnice, iz katere so štirje oboroženi moški odnesli okrog 40 milijonov lir, je predvčerajšnjim neznanec telefoniral na tiskovno agencijo Ansa v Trstu in izjavil, da je rop delo samozvanih »bojnih komunističnih celic«. Z ropom so hotele udariti po buržujskem središču za zbiranje kapitala in obenem maščevati smrt avtonomista Pietra Greca, ki je padel pod streli policijskih agentov v Ul. Giulia. Na kvesturi jemljejo avtentičnost telefonske izjave zelo previdno, vendar je ne mečejo v koš.

Tržaška federacija KPI je v zvezi s tem izdala komunike, v katerem izraža zaskrbljenost nad ponovnim oživljanjem te teroristične sigle in zahteva od odgovornih oblasti, naj v celoti pojasnijo krvavi dogodek v Ulici Giulia.

Eksplodizija plina razdejala hišo in hudo opekla Miljčana

Silovita eksplozija plina je v noči od srede na četrtek okrog 3. ure razdejala staro dvonadstropno hišo v Ul. Flavia di Stramare 5 v Žavljah in hudo poškodovala 51-letnega Giuseppea Iacaza, ki se zaradi hudih opeklin bori s smrtjo na posebnem oddelku za opekline v Vidmu. Eksplozija je nastala zaradi uhajanja plina iz jeklenke, ki jo je Iacaz imel v kuhinji. Ko se je spravil spat, ni opazil nič sumljivega, tako da se je z urami plin razširil po vsem stanovanju. Okrog 3. ure se je nesrečnež prebudil in kot je sam pozneje dal razumeti, prižgal cigareto.

V hipu je bilo v stanovanju kot po potresu: silovit zračni pritisk je dvignil streho, razmaja tramove in poškodoval tudi spodnje stanovanje, kjer sta mirno spala zakonca Maria in Antonio Mondo. K sreči ju je padajoči omet le nekoliko opraskal. Medtem pa se je v zgornjem stanovanju odigravala tragedija: požar, ki se je razvil po eksploziji, je zajel leseno opremo, posteljo in žimnico ter naredil iz Iacaza živečo baklo. Na kraj so kmalu prihiteli gasilci in bolničarji RK, ki so ranjenca prepeljali v katinarsko bolnišnico. Tu pa so zdravniki kmalu sprevideli, da ne bodo kos situaciji, saj je Iacaz utrpel hude opekline po vsem telesu: le dvajset odstotkov kože je namreč ostalo nedotaknjeno. V Vidmu, kjer so posebno specializirani za zdravljenje opeklin, so si zdravniki strogo pridržali prognozo.

Med pobiranjem perila padel z okna

Pravo srečo v nesreči je imel včeraj 23-letni električar Maurizio Pesot iz Ul. Palestrina 8, ki je med pobiranjem suhega perila padel z okna svojega stanovanja v tretjem nadstropju in pristal tri metre nižje, na balkonu spodnjega stanovanja. Rešil si je življenje, a pocieni vseeno ni šlo, saj si je zlomil oba gležnja in se poškodoval po obrazu. Okreval bo v treh mesecih.

Zahvala dolinske PSI svojim volivcem

Tajništvo dolinske sekcije socialistične stranke z zadovoljstvom omenjuje volilne uspehe svoje stranke v domači občini in se iskreno zahvaljuje vsem svojim tradicionalnim in novim volivcem za izraženo zaupanje. Stranka se tudi ob tej priliki obvezuje, da bo s svojimi tremi izvoljenimi predstavniki pripomogla k boljšemu in pospešenemu nadaljevanju političnega in upravnega dela v dolinski občini in za čimboljše izvajanje napovedanega programa. Tajništvo dolinske sekcije socialistične stranke sklicuje za danes 17. t.m. ob 20.30 v domu Antona Ukmarja pri Domju srečanje vseh kandidatov, članov in soimšljenikov

Prvo zborovanje KPI za »DA« na referendumu

Tržaška federacija KPI bo drevo ob 18.30 na Trgu Unità pričela s kampanjo za ljudski referendum o draginskih dokladi, ki bo skoraj gotovo v nedeljo, 9. junija. Komunisti, ki so kot znano pobudniki referenduma, pozivajo državljane, naj glasujejo »DA«.

Na Trgu Unità bo drevo govoril član vsedravnega tajništva KPI Fabio Mussi, zborovanje pa bosta uveljavila pokrajinski tajnik Ugo Poli in v slovensčini pristaniški delavec Germano Švara, ki je tudi namestnik konzula pristaniške družbe. V primeru slabega vremena bo zborovanje v dvorani v Ul. Madonnina 19.

† Za vedno nas je zapustila naša draga mama, žena, hči in sestra

Jolanda Štoka

Zalostno vest sporočajo: mož Slavko, sin Pavel, hči Elizabeta, mama, sestra Magda ter Bogdan z družino in drugo sorodstvo.

Detroit, Prosek, 17. maja 1985

Mirošič obiskal SDZPI

Generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič je včeraj obiskal Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Ogledal si je prostore zavoda, srečal se je z dijaki, medtem ko ga je vodstvo ustanove seznanilo z delovanjem in s programi poklicnega zavoda.

V Sežani predstavili Pregarčevo zbirko in odprli razstavo slik Demetrija Ceja

Sežanska knjižnica že vsa leta skrbno spremlja kulturno ustvarjalnost med Slovenci onstran meje. Tako je bil tudi minuli petkov večer posvečen zamejskima umetnikoma, pesniku Aleksiju Pregarcu in slikarju Demetriju Ceju. V knjižnici so predstavili Pregarčevo pesniško zbirko, ki je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije z naslovom: Temelji mojega vrta. Knjigo je predstavil dr. Taras Kermauner, ki je skozi poglobljeno analizo posameznih pesmi (ki jih je ob razlagi sproti recital pesnik) obrazložil pesniški pomen Aleksija Pregarca, ki sodi v sodobno in moderno slovensko poezijo in zavzema še posebno mesto, poleg ostalih pesnikov, na Tržaškem.

Pojmi v njegovi poeziji kot so: rod, slovenstvo, boj, itd., so pojmi bitnosti, ki jih modernistični pesnik gleda drugače. Pesmi zbrane v »Temelji mojega vrta« se tako raztezajo med poezijo, ki je bližje tradicionalizmu, in sodobnejši. Vsebinsko pa so Pregarčeve pesmi po Kermaunerjevem prepričanju razmišljanje o sodobnem človeku in njegovem življenju, še posebej slovenskem, ki živi izven matične domovine.

Občinstvo je (kot se zadnje čase vedno dogaja v knjižnici) do zadnjega kotička napolnilo prostor in z velikim zanimanjem spremljalo kulturni večer in pravo presenečenje je bilo, ko so po zaključeni prireditvi ljudje z velikim zanimanjem jemali knjigo v roke in kupili vse izvede, ki jih je knjižnica za to priložnost preskrbelo od založbe.

Kot sem že omenila, je bil pesniški večer ubrano obogateno tudi z otvoritvijo razstave najnovejših del Demetrija Ceja. Na razstavi je poleg slik tudi zadnje sceno delo Demetrija Ceja, maketa za Miting. Na raz-

stavi je devet slik, drugačnih, kot smo jih bili pri Ceju doslej vajeni. Le izhodišče, iz katerega Cej pri svojem ustvarjalnem delu izhaja, je ostal isti: življenje in pokrajina, ki ga obdaja in v kateri živi.

Cejevo umetniško delo je sicer različno, a posamezna obdobja v njegovem slikarstvu se tesno navezujejo in rastejo drugo iz drugega. Vseh devet slik, ki so v knjižnici na ogled, so podobne pokrajine, kot jo umetnik doživlja. Toda če so njegove dosedanje slike prevečale tople in svetle barve kraške pokrajine, so tokrat pokrajino prekrile temnejše sive površine in namesto zlatorumenih senc, ki so v prejšnjih slikah sijale nad Cejevo pokrajino, so sedaj le medli odsevi nečesa razkrajajočega, propadajočega. Ceja še vedno vzemirja pokrajina, v kateri živi in zdi se, kot da iz nje črpa svojo umetniško moč in prav zato jo tako tenkočutno doživlja.

Posamezni krajinski izrazi, ki nam jih Cej posreduje, odražajo realnost in tesnobo človeka današnjega časa, ki živi v svetu plastike in odpadkov in kjer pomenijo pokončne lise bodisi razdejanje in smrt kot upanje v rešitev človeštva. V nekaterih primerih se vendarle ta neurejena pokrajina spremeni v znano in domače okolje. In z živo zeleno barvo nam Cej približa polja, travnike, gozdove, ki se vijugajo med kraškim skalovjem. Tako doživlja to pokrajino umetnik ob pogledu iz svojega bivališča na griču, ki mu odpira prostrani pogled v dolino.

Tudi s to razstavo je Cej dokazal svoje široke likovne sposobnosti, ne le pri uporabi različnih materialov, temveč tudi v veliki sposobnosti vsebinskega izražanja. Razstava bo v knjižnici na ogled do 24. tega meseca.

SKD VIGRED prireja danes, jutri in v nedeljo v Sempolaju

IV. VAŠKI PRAZNIK

PROGRAM

DANES, 17. maja — ob 17. uri odprtje kioskov; ob 20. uri ples z ansamblom LOJZETA FURLANA.
JUTRI, 18. maja — ob 14. uri odprtje kioskov; ob 15.30 otroški ex tempore; ob 18. uri koncert nabrežinske godbe na pihala pod vodstvom Stanka Misleja; ob 20.30 ples z ansamblom TAIMS.
V NEDELJO, 19. maja — ob 10. uri odprtje kioskov; ob 10.30 tekmovanje v brisoli; ob 18. uri kulturni program. Gost večera košarkarska ekipa JADRAN; ob 20.30 ples z ansamblom POMLAD.

Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

Michael Frayn
HRUP ZA ODROM
(NOISES OFF)
(Komedijska)

Režija BORIS KOBAL

Jutri, 18. maja, ob 20.30
ABONMA RED B in F (prva in druga sobota po premieri) v nedeljo, 19. maja, ob 16. uri
ABONMA RED C in G (prva in druga nedelja po premieri) v četrtek, 23. maja, ob 16. uri
ABONMA RED H in I (mlad.) ob 20.30
ABONMA RED D in E (mladinski v sredo in četrtek) v petek, 24. maja, ob 20.30
ABONMA RED A (premierski)

gledališča

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 17. t.m., ob 20. uri: A. Goljevšek »Zelena je moja dolina« - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja v dvorani v Solkanu za red premiera in izven.

Ob 20.30: M. Frayn »Hrup za odrom« - gostovanje PDG v SSG v Trstu.

VERDI

Danes, ob 20.30 (red A) otvoritveni koncert spomladanske operne sezone. Dirigent D. Renzetti, violončelist A. Meneses. Na sporedu Schumannove, Respighijeve in Straussove skladbe.

Pri blagajni gledališča (tel. 631-948) je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev za »Spomladansko operno sezono 1985«.

ROSSETTI

Danes ob 20.30 red 2. petek, v abonmaju: odrezek št. 10. Teatro Stabile iz Genova bo predstavil Ibsenovo delo »Rosmersholm«. Režija: Marco Sciaccalupa. Prodaja vstopnic pri glavni blagajni. Jutri ponovitvi ob 16. uri (red prost) in ob 20.30 (red 2. sobota).

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Danes, 17. maja, ob 20. uri: Elizabeth Wiener, Francija.
V ponedeljek, 27. maja, ob 20. uri: Leonard Pennario, klavirski recital - ZDA.

Srednja dvorana

Danes, 17. maja, ob 19.30 — »Taxi na stran« - režija Frank Rippl; ob 22. uri — »Tox in prijatelji« - režija R. W. Fassbinder.

Okrogla dvorana

Danes, 17. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

I. predverje

Še danes, 17. t.m., bo odprta razstava BOJANA STUPICE - gledališki in filmski ustvarjalec.

šolske vesti

Na srednjih šolah Cankar v Trstu in Gregorčič v Dolini je v teku vpisovanje v tečaj 150 ur za šolsko leto 1985/86. Vsi zainteresirani za doseg diplomne nižje srednje šole, ki bi želeli obiskovati tečaj se lahko prijavijo v tajništvi omenjenih šol do 8. julija letos.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 17. maja
MOJCA
Sonce vzide ob 5.31 in zatone ob 20.31 — Dolžina dneva 15.00 — Luna vzide ob 4.31 in zatone ob 18.11.

Jutri, SOBOTA, 18. maja
DUBRAVKA

Vreme včeraj: temperatura zraka 21,2 stopinje, zračni tlak 1012,3 mb raste, brezvetrje, vlaga 56-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 16,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Di Fonzo, Gianluca La Bella, Daniele Modola, Margot Vilata, Jessica Ogrisi, Alessandra Castellani.

UMRLI SO: 74-letni Otello Spunton, 77-letna Paola Petrus vd. Fontanot, 73-letna Anna Bruna, 59-letna Noemia Trevisan, 65-letni Bruno Trinca, 92-letni Ilario Paoletti, 64-letna Irma Bisiani vd. Calesti, 80-letna Emilia Illin vd. Puppis, 75-letna Tullia Boscolo.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznana od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

V spomin na Ludvika Starca daruje Marjan Starčev 20.000 lir za SKD Kontovel.

V spomin na Dušana Gregorija daruje Karlo in Luciana Mezgec 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Franca Rupla daruje Lucijan Štoka 25.000 lir za amaterski oder J. Štoka.

V spomin na Rika Breclja daruje Lucijan Štoka 25.000 lir za TPK Štrena.

V spomin na Milana Husuja daruje jo Draga, Ivan in Alojz z družinami 60.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Nosilci krste Milana Husuja darujejo 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na 26. obletnico smrti Klavdije Štokes daruje brat Lucijan Štoka 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Marijo Čuk vd. Štoka daruje Lucijan Štoka 50.000 lir za vzdrževanje spomenika Marjana Štokes v Štorjah.

V spomin na moža Ivana Komarja daruje žena Dorina 100.000 lir za pevski zbor Slavec.

V spomin na Ivana Komarja daruje družina Jelušič 20.000 lir za pevski zbor Slavec.

Nameste cvetja na grob Ludvika Križmančiča darujejo Andrej, Lavra in Alenka 30.000 lir za zadružno Banjo.

Ob obletnici smrti Tiberija Rukina darujeta Silva in Elena 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Adrijana Bubnič z družino daruje 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Ob 9. obletnici smrti Dominika Sedmaka darujeta Kristina in Majda 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Zalo Oto daruje Draga, Nerina, Zorka, Meri, Eda, Jolanda in Gracijela 70.000 lir za Mladinski dom Boljunc.

Ob plačilu članarine daruje Elizabeta Kopušar 7.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Oskarja Daneva in na njegov mamo daruje Olga Ostrouška vd. Milič 40.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Ob 3. obletnici smrti Slave Košuta daruje Nadija, Drago in mama Marjarija 35.000 lir za Dijaško matico.

mali oglasi

KREME IN OLJA ZA SONČENJE firme SHISEIDO - 5 let raziskav, da bo vaša koža na soncu zdravo rjaba brez opeklin, madežev in kožnih vnetij. Kozmetika 90 - Opčine.

OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavhinjah.

PRODAM v Bazovici hišo z dvoriščem potrebno popravil. Tel. 226615.

PRODAM nov čoln elan. 4,90 m z vsemi predpisanimi dodatki, cena 2.800.000 lir. Telefon 224426.

PRODAM 2 leti staro jadrno desko mares z dvema jadrma. Tel. 229-349 v popoldanskih urah.

JAWA motor, letnik '79 prodam po ugodni ceni. Tel. 040/228-932.

DAF 33 in FORD CAPRI 1500 prodam cele ali po kosih. Jugoslovanskim kupcem nudim vso tehnično pomoč pri demontaži. Tel. 040/228-932.

STAJICO (boks) za otroka, prenosni koš in otroški sedež za avto prodam po ugodni ceni. Tel. 0481/32850.

PRODAM avto prinzi L 4 v dobrem stanju. Tel. 225-540 od 12. do 15. ure.

PRODAM motor kawasaki GPZ 900 R. Tel. 040/415797.

PRODAM mlade kozličke. Jordan Devetak, Poljane.

PRI COLJETEVH pod Javo v Samatorci je odprta osmica.

PRODAM žensko kolo znamke legnano iz leta 1984, malo rabljeno, modre barve, s koskom ter ostalimi pritlikinam. Tel. 0481/33156.

IŠČEMO rabljeno mizo za namizni tenis. Tel. 228-382 v večernih urah.

PRODAM vespo 150 v dobrem stanju. Tel. 228-382 v večernih urah.

DRUŽABNO IN POCENI POTOVANJE v Anglijo (z avtobusom) od 15. do 31. julija. Če te zanima, dobiš podrobne informacije po telefonu 0481/83495 od delavnikov ob 18. do 20. ure.

REDITELJE za društveni sedež v Sežani išče jadranski klub od junija do septembra v tedenskih presledkih. Tel. 213-957 v poslovnih urah.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Opčine, Milje (Mazzinijev dvored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Opčine, Milje (Mazzinijev dvored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sežanja:

Prijeten pomladanski izlet Društva slov. upokojencev

Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta je priredilo v prvi tretjini maja svoj prvi spomladanski izlet. Njegovi člani so se podali v Vremso dolino in Brkine, kjer je v tem času v cvetju sadno drevje. Spodbudo za ta izlet nam je dalo prijateljsko društvo upokojencev iz Il. Bistrice, kateremu se iskreno zahvaljujemo za prisrčen sprejem in program, ki so nam ga pripravili.

Na pot smo se podali nepriprani, ker smo se bali dežja, vendar nas je svežina spomladanskih barv hitro osvojila, saj jih je občasno osvetlil tudi kak sramežljiv sončni žarek. Najprej smo zavili v dolino Reke in njenih, žal, opuščenih mlinov, nato pa smo se povzpeli po novi cesti preko Artviž in Tater v Il. Bistrico. Tu smo se srečali s predsednikom, podpredsednikom in tajnikom društva v dvorani, ki jo uporabljajo tudi druge množične organizacije. Skupaj smo odšli k izviru Reke, ki kot slapova pribučita iz bližnjega snežniškega pogor-

ja in dajeta vodo Bistrici in dobršnemu delu Brkinov. Čas je hitro tekkel, odpravili smo se h kosilu v restavracijo blizu Rupe, kjer so nam gostitelji pripravili prijetno presenečenje s svojim pevskim zborom, ki je zapel nekaj pesmi. Na programu je bil še obisk vasi Lipe, ki je bila 30.4.1944 popolnoma požgana in so v njej zgoreli tudi vsi prebivalci, ki so bili doma. Po srečnem naključju so ostale fotografije, ki pričajo o tem nečloveškem dejanju in so sedaj razstavljene v bivši šoli, ki je spremenjena v muzej. 40 let po koncu vojne se počasi celijo rane, saj je 40 deportirancev in partizanov vasi Lipe oživilo vas.

Domov grede smo položili cvetje na prezgodnji grob Albina Bubniča v Pregarjah. Njegovo prizadevanje, da je bila Rižarna proglašena za narodni spomenik, je poplačano z vedno številnejšimi obiski mladine in starejših ljudi, kar dokazuje, da je spomin na strahote fašizma še živ.

Deseti nagradni ex tempore KASTA

KASTA prireja deseto slikarsko nagradno tekmovanje ex tempore, ki bo letos 19. maja 1985 v Devinu. Vabilo velja tudi za mlade slikarje do 15. leta starosti.

Tehnika in slog sta poljubna, prav tako je dovoljena črno-bela tehnika. Mera platen: najdaljša stranica lahko doseže 120 cm, vendar celotna površina ne sme presegati enega kvadratnega metra.

Vsak udeleženec lahko predloži v žigovanje dve platni ali osnovi, vendar bo izročil le eno samo dokončano delo.

Žigovanje platen bo v Devinu. Osnovna šola J. Jurčič, od 7.30 do 13. ure. Dela bo treba izročiti brez podpisa, brez okvirja in brez stekla najkasneje do 15. ure. Ob 15.30 bo komisija ocenila izročena dela ter dodelila nagrade. Slikarski ex tempore bo ob vsakem vremenu.

Dela bodo razstavljena v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, od 1. do 8. junija t. l. Slikarji morajo opremiti svoje slike s podpisom, z okvirjem ali steklom ter s svojim naslovom in ceno dela. Tako opremljene slike je treba izročiti v Gregorčičevi dvorani od 17. do 19. ure v petek, 31. maja 1985.

Vse slikarje vabimo že sedaj na otvoritev razstave, ki bo v soboto, 1. junija 1985, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na predavanje in pogovor, ki ga bo imela prof. dr. ANICA KRANJČ, gerontologinja na univerzi v Ljubljani, v torek, 21. t.m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. Prosimo točnost.

Mladinska skupina P. Tomažič obvešča, da bo seja v ponedeljek, 20. t.m., ob 19. uri v Bazovici.

Društvo Ekonomist priredi ogled gospodarskih objektov v Beneški Sloveniji 18. maja 1985. Odhod ob 9. uri z osebnimi avtomobili z Oberdanovega trga, oz. ob 9.30 izpred postaje AGIP.

KD J. Rapotec - Prebeneg in KD Primorsko - Mačkole vabita na SKUPNO PROSLAVO 40-LETNICE OSVOBODITVE jutri, 18. maja. Zbirališče ob 17.30 pred srenjsko hišo v Mačkolah. Spored: poklon padlim pri spomeniku v Mačkolah in kulturni spored v borovem gozdiču. Nastopajo Pihalni orkester Breg, otroška skupina KD J. Rapotec, mešani pevski zbor Primorsko, »Partizanski miting« v režiji Sergeja Verča s pomočjo Nadje Kriščak in z nastopom članov obeh društev. Nato pohod do Prebenega, kjer bo poklon padlim pri spomeniku in družabnost ob kresu.

menjalnica

16. 5. 1985

Ameriški dolar	1.955.—
Kanadski dolar	1.420.—
Švicarski frank	755.—
Danska krona	175.—
Norveška krona	217.—
Švedska krona	218.—
Holandski florint	561.—
Francoski frank	206.—
Belgijski frank	29.—
Funt sterling	2.450.—
Irski sterling	1.980.—
Nemška marka	635.—
Avstrijski šiling	89,25
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.150.—
Grška dramma	14.—
Debeli dinar	6,70
Drobni dinar	7.—

TRST - ULICA P. FILZI 10 - 61-446

Mi in prizadeti otroci

— Rubrika sklada »Mitja Čuk« —

Otroci in strah

Mnogokrat lahko sami opazimo, če imamo majhne otroke, da zelo radi poslušajo razburljive zgodbe, v katerih nastopajo čudna, mračna bitja. Iz lastne izkušnje znamo povedati, kako je po takih zgodbah lahko otroka strah. Boji se volka, velikana, ali kogarsibodi že, ki je v zgodbi nastopal kot utelešenje zla. Zmožnost malega otroka, da ločuje resnično od neresničnega je tako neznatna, da s pomočjo svoje bujne domišljije podživlja situacije, ki jih je slišal, in pri tem zapade lahko v smrtni strah.

Strah nas spremlja celo življenje: pojavlja se seveda v določenih okoliščinah. Vendar je naš odnos do strahu odvisen od tega, kako smo občutili strah v otroški dobi, kdaj in koliko strahu je bilo: če smo ta strah obvladovali in če smo imeli ob sebi odraslega, ki nam je s svojo čustveno bližino stal ob strani.

Občutek strahu je občutje, da nam grozi nekaj nevarnega, pa naj bo to resnično ali umišljeno. Pri otrocih, ki jim določene predstave bolj narekujejo čustva kot razum, lahko s lahkim pride do zmot. Zelo pa se otroci razlikujejo po tem, kako strah doživljajo. Največjo vlogo pri doživljanju strahu ima večja ali manjša varnost, ki jo nudi dom, sam otrokov razvoj in splošno odzivanje na okolje, zaupanje otroka vase in v odrasle, vzgoja (včasih starši otroke zastrahujejo). Nič manj pomembno pa ni, če otroci lahko zaznavajo negotovost in strah pri samih starših in odraslih, ki so jim blizu in se tega navzamejo.

Otroci niso vedno sposobni izraziti svoj strah z besedami, zato lahko večkrat reagirajo na strah z neprijetnim vedenjem, ki spravlja starše v obup: so razburljivi, sitni, nemirni, jokajo, kričijo, lahko se zapirajo vase ali pa so agresivni... Strah pri otrocih je lahko nedoločena plašnost ali pa konkreten strah, ki se naveže na predmet, žival ali dogodek. Lahko da so ga do tega strahu privedle lastne izkušnje, včasih pa samo pripovedovanje, ki si ga je otrok razlagal po svoje.

Starši lahko pomagajo otroku obvladovati strah s tem, da mu vlivajo samozavest in zaupanje do okolja, ki ga obdaja. Zelo pomembno pa je, kako se starši vedejo v določenih okoliščinah, ki bi lahko povzročile strah. Panično skakanje matere okrog otroka, ki se je poškodoval, malčku ne pomaga, pač pa ga do konca preplaši; važno je torej, da smo v takih okoliščinah mirni, ravnamo smiselno in pokažemo zdravo hladnokrvnost. Predvsem pa se ne smemo plašnemu otroku posmehovati ali ga zaradi strahu kaznovati.

Razlogi za strah so pri otroku v različnih razvojnih dobah različni. Čisto majhen šestmesečni otrok se lahko boji tujih ljudi, ki jih ni navajen zaznavati v svojem običajnem okolju. Po prvem letu se veliko otrok boji teme — pri prižgani luči pa ima zagotovilo, da je v svojem varnem okolju, ki ga vidi. Večkrat se otroci bojijo živali. Kasneje se otroci bojijo ljudi, ki druge ogrožajo. Iz lastne izkušnje lahko povem, da je moj štiri-letni otrok hodil spat s sabljo, ki jo je navadno uporabljal za pust, ker se je bal »banditov«.

Šola zopet prinese s seboj svoje strahove: strah pred neuspehom, pred nesposobnostjo uveljavitve, pred agresivnim sošolcem, pred strogim učiteljem in še bi lahko naštevali. Navadno ti strahovi polagoma izginejo. Pravilno izražen strah lahko otroka varuje pred tem, da bi se izpostavljaval nevarnim situacijam. Če pa opazimo, da otrok s strahom reagira tudi v okoliščinah, za katere strah ni upravičen, in ga take vrste strah omejuje pri razvoju, potem to ni več »zdrav« strah, ki ga varuje.

Na tak način se lahko razvije tesnoba, kot posledica nesamozvesti otroka, ki ga okolje obremenuje. Obremenjuje pa ga lahko v prvi vrsti ne-

gotovost in preplašenost matere, stalno pričakovanje nečesa grozečega v družini, prezahtevna družina, ki vzbuja v otroku neprestan občutek krivde in strahu pred kaznijo, prevelike zahteve do otroka... Vse to pa lahko otroka privede, zaradi obrambe, ki jo otrok podzavestno razvije, do vedenjskih motenj ali celo do nervoz.

Mnogokrat lahko opazimo pri otrocih občutja strahu, ki je nesmiseln in takrat govorimo o fobijah. Stvar, ki povzroči pri otroku preturan strah, je tesno povezana z njegovim čustvenim dojemanjem in pomeni otroku problem, ki ga v sebi še ni rešil, ali pa obudi že pozabljeno neprijetno izkušnjo. Strah, ki je za vsako dobo značilen, se lahko sprevrže v fobijo, če smo ga skušali odpraviti na neustrezen način. Pri fobijah pride celo do tega, da se otrok trese, poti, doživi motnje pri dihanju in pri bitju srca.

Prav posebna fobija je strah pred šolo ali celo izostajanje iz šole zaradi bojazni. Lahko se pojavi v začetku šolanja, lahko pa tudi kasneje. Tak otrok ima velikokrat tudi telesne težave: bolečine, bruhanje, driske in glavobole. Težave se pojavijo predvsem pred odhodom k pouku in hitro izginejo, ko je otrok gotov, da ne bo šel v šolo. Če pride tak otrok k zdravniku, ta ne more najti bolezenskih vzrokov za njegove težave. Še bolj nerazumljivo za okolje pa je, da je tak otrok navadno dober učenec in da je v času, ko izostaja iz šole, doma, še celo več — sprva izostaja iz šole v vednostjo staršev.

Vzrok za tako izostajanje iz šole je v prvi vrsti bojazen. To je lahko bojazen pred ločitvijo od domačih, bojazen pred učiteljem, pred sošolci, šolskimi prostori, pred prevozom, pred tujimi ljudmi na poti v šolo...

Takemu otroku moramo že zelo zgodaj pomagati, ne smemo dovoliti, da bi šolska fobija dolgo trajala. To lahko stori starši in učitelji skupno. Takega otroka je treba čimprej pripraviti, da gre v šolo. Včasih morajo v začetku starši otroka spremljati v šolo, včasih ga morajo med poukom čakati na hodniku, izjemoma pa morajo celo biti med poukom v razredu. Vse to dokler otrok ne začne zahajati v šolo samostojno. Pri tem pa morajo predvsem matere paziti, da otroka ne navezujejo pretirano nase in na dom. Očetje morajo pomisliti, ali ne podpirajo take vzgoje s svojo čezmerno odsotnostjo. Zelo pomembno pa je sodelovanje staršev in učiteljev.

Zgodi se, da moramo, če fobija dolgo traja in predvsem, če se je pojavila v puberteti ali pri mladostniku, poiskati pomoč strokovnjaka. Predvsem pa ne smemo omalovaževati vzrokov, ki povzročajo šolsko fobijo in se moramo doma in v šoli o njih odkrito pogovarjati.

Uspel koncert

Tržaškega okteta

V četrtek, 9. maja, je Tržaški oktet priredil koncert v korist našega sklada.

Koncert se je odvijal v bazoviški cerkvi sv. Marije Magdalene, ki se je odlikovala po svoji akustičnosti, in dala s svojo notranjostjo izredno pomemben poudarek premišljeno izbranemu sporedu okteta. Odličnost izvajanja našega okteta je zaživel v polnosti svojega izraza posebno v prvem delu sporeda, ki je bil liturgično in sploh klasično zasnovan. Nič manj kvalitetno in občuteno pa niso zaživele ljudske pesmi, ki so jih pevci izvajali v drugem delu.

Temu je bilo priča občinstvo, ki je do zadnjega napolnilo bazoviško cerkev in z navdušenim ploskanjem trikrat privabilo repliko iz osmih grl.

Za uspešni koncert se naš sklad ponovno toplo zahvaljuje tako članom Tržaškega okteta kot tudi bazoviškemu župniku.

Dejavnost Cankarjevega doma

V treh prvih mesecih 1985 je bilo v Cankarjevem domu 239 prireditev z 92.593 obiskovalci. Cankarjev dom si je organizirano ogledalo 7.181 obiskovalcev. Skupaj torej 99.774 obiskovalcev.

Po ocenah si je 11 razstav, ki so bile v času od januarja do marca, ogledalo še približno 40% obiskovalcev, ki so zajeti v številu obiskovalcev ostalih prireditev v Cankarjevem domu.

V dvoranah in drugih prostorih Cankarjevega doma je bilo 196 kulturno umetniških prireditev s 83.677 obiskovalci. Največ (63) je bilo glasbenih prireditev s 43.166 obiskovalci; 16 je bilo simfoničnih koncertov. Henzejevo mladinsko opero Palček si je ogledalo 8800 obiskovalcev. Vse predstave so bile razprodane za osnovnošolce. Drugih glasbenih prireditev je bilo 32 (vokalna glasba, komorna glasba, jazz in druge prireditve). V domu je bilo 49 gledaliških predstav; organiziranih pa tudi pet gostovanj po Sloveniji. Te predstave si je v Cankarjevem domu ogledalo 11.360 obiskovalcev.

32 filmskih predstav si je ogledalo 8.990 obiskovalcev. Na področju kulturno-vzgojne dejavnosti so imeli 43 prireditev za 12.925 pretežno mladih obiskovalcev, na 11 razstavah s spremnimi prireditvami pa 7.236 obiskovalcev.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik - kratke vesti
- 12.05 Pronto... Raffaella? - opoldanski program z Raffaello Carrà
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik - tri minute o...
- 14.05 Pronto... Raffaella? - zadnji poziv
- 14.15 Kulturne zanimivosti
- 14.30 Rim - tenis
- 15.15 Evrovizija - 68. giro d'Italia
- 16.30 - 18.50 Rim: tenis
- 17.00 Dnevnik - kratke vesti
- 18.50 Italia sera - Dogodki in osebnosti
- 19.35 Almannah in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 I tre moschettieri - film
- 22.30 Dnevnik
- 22.40 30 minut s kroniko
- 23.25 Temi della questione psichiatrica oggi
- 0.15 Dnevnik in vremenske razmere
- 0.25 Rim: tenis

Drugi kanal

- 10.00 - 11.45 Televideo
- 11.55 Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri
- 13.30 Capitol - TV serija
- 14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti

- 14.35 - 16.00 Tandem - aktualnosti in igre
- 16.00 Risanke
- 16.25 Tečaj angleškega jezika
- 16.55 I fratelli Karamazov - nadaljevanka
- 17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due
- 18.25 Sportna poročila
- 18.40 Cuore e batticuore - TV film
- 19.45 Dnevnik
- 20.20 Dnevnik 2 - šport
- 20.30 Aboccaperta
- 21.45 Tuono blu - TV film
- 22.35 Dnevnik - večerne vesti
- 22.45 Quelli della notte
- 0.15 Dnevnik - zadnje vesti
- 0.20 Tuttocavalli - kronika

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 16.10 Šola in vzgoja
- 16.40 Viaggi nel mondo delle piante - vzgojna oddaja
- 17.10 Galleria di dadaumpa
- 18.15 L'Orecchiocchio - glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 La testa nel pallone
- 20.05 Artisti allo specchio
- 20.30 L'armata s'agapo
- 21.45 Dnevnik 3
- 22.20 Le avventure del buon soldato Švejk

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.45 10.35 Šolska TV
- 17.30 Poročila
- 17.35 Naš prijatelj Tito - otroška serija
- 17.50 Grizli Adams - nanizanka
- 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
- 18.40 Spoznavajmo našo naravno dediščino
- 19.10 Risanke
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.05 Človekovi možgani - dok. serija
- 21.00 Ne prezrite
- 21.15 Naša krajevna skupnost - humoriščična nanizanka
- 22.15 Dnevnik
- 22.25 Ujelnica

Zagreb

- 17.30 Poročila
- 17.35 TV koledar
- 17.45 Mali svet
- 18.15 Govorimo o zdravju
- 18.45 Humoriščični klub
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Mike Hammer - nanizanka
- 20.55 Formula 1 - zabavna oddaja
- 21.40 Dnevnik
- 21.45 V petek ob 22. uri

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.30 La vita semplice - film
- 11.30 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.10 Bis - kviz
- 12.45 Il pranzo è servito - kviz
- 13.25 Sentieri - nadaljevanka
- 14.25 General hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadaljevanka
- 16.30 Il selvaggio mondo degli animali
- 17.00 Due onesti fuorilegge - TV film
- 18.00 Zero in condotta - TV film
- 18.30 Help - glasbena igra
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig zag - kviz
- 20.30 Dynasty - TV film
- 21.30 Hotel - TV film
- 22.30 Lottery - TV film
- 23.30 Sport
- 0.30 Premiere - filmski tednik
- 0.40 Strike force - TV film

RETEQUATTRO

- 8.30 Vicini troppo vicini - TV film
- 8.50 Brillante - novela
- 9.40 All'ombra del grande cedro - TV film
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.15 Piume e paillettes - novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Brillante - novela
- 15.10 Batman - risanke
- 15.30 L'uomo ragno - risanke
- 16.10 I giorni di Brian - TV film
- 17.00 All'ombra del grande cedro - TV film
- 18.00 Febbre d'amore - TV film
- 18.50 Piume e paillettes - novela
- 19.25 M'ama non m'ama - igra
- 20.30 W le donne
- 23.00 Malesia - film
- 0.50 L'ora di Hitchcock - TV film

ITALIA 1

- 8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
- 9.30 Gli indiatolati - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše; Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.20 Glasbeni potpuri; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Tostran in onstran sonca (ponovitev); 12.15 Glasbeni potpuri; 13.20 15. Mladinski pevski festival v Celju; 13.35 Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz.

RADIO KOPER (Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Prostne informacije; 6.50 Objave; 7.00 II. jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; - Mladinska oddaja; 15.00 Človek v človeku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Radijski koledar; 7.00 Dober dan; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Vprašanje stilista; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na pravi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 15.00 Rotocalco di cultura e arte; 18.00 Beseda in glasba; 18.45 Country music; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pool sportivo; 11.00 Odprti prostor; 11.30 Ricordi di Gino Latilla; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.30 Karavana; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 17.03 Il Paginone; 17.30 Jazz '85; 18.30 Večerna glasba; 19.25 Verska oddaja; 19.30 Na naših trgih; 20.30 L'immaginifico Gabriele - komentar; 21.03 Manifestacije ob 40-letnici osvoboditve; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba; 12.10 Deželni program; 12.45 Tanto è un gioco; 15.42 Omnibus; 17.32 Diventaron famosi; 18.32 Ure ob glasbi; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbene pravljice; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasvet; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 »Poldan« - Simfonija št. 7 v C-duru Josepha Haydna; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri - Obvestila; 15.25 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00 - glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Zakaj imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno. 00.05 - 4.30 Nočni program.

TELEPADOVA

- 14.30 Adolescenza inquieta - TV film
- 15.00 Luisana mia - TV film
- 15.30 Lacrime di gioia - TV film
- 16.00 - 19.30 Risanke
- 19.30 Cuore selvaggio - TV film
- 20.00 Marcia nuziale - TV film
- 20.30 Illusione d'amore
- 23.30 Eurocalcio
- 0.30 Star Trek - TV film
- 1.30 La rivale di mia moglie - film

TRIVENETA

- 14.00 Squadra speciale anticrimine - TV film
- 14.35 Toto all'inferno - film
- 16.00 Filmski program
- 16.30 Risanke
- 17.30 Natura selvaggia - dokumentarec
- 18.00 Barbary coast - TV film
- 19.00 Dr. Kildare - TV film
- 19.30 Sport
- 20.30 L'enigma che viene da lontano - nadaljevanka
- 21.30 Squadra speciale anticrimine - TV film

TELEFRIULI

- 15.20 La marcia su Roma - film
- 16.50 Risanke
- 18.30 Viaggio con l'avventura
- 19.30 Andrea Celeste - TV film
- 20.30 Fogolar 3
- 22.45 Telefriuli notte
- 23.05 Barnaby Jones - TV film

V Krminu, Gradišcu, Škocjanu in Štarancanu Različni rezultati nedeljskih volitev odpirajo najrazličnejše možnosti koalicije

V petih občinah na Goriškem je na nedeljskih upravnih volitvah veljal poročni sistem: v Gorici, Krminu, Gradišcu ob Soči, Škocjanu in Štarancanu. O Gorici smo v našem listu že pisali. Danes hočemo pogledati kako je bilo v ostalih štirih občinah, kjer, vsaj v Krminu in v Štarancanu, biva tudi nekaj slovenskih prebivalcev.

Volitve po poročnem sistemu so že bile prej v Krminu in v Gradišcu ob Soči. Levosredinska koalicija je v Krminu pridobila enega svetovalca, ki so ga izgubili komunisti. Prišlo pa je tudi do sprememb znotraj koalicije same, kjer so en sedež izgubili demokristjani. Po enega vsak so pridobili socialisti in republikanci. Sestava krminskega občinskega sveta bo odslej taka: KD 9 mest (prej 10), KPI 7 (8), PSI 3 (2), PRI 1 (—). Župana bodo najbrž spet dobili socialisti, pa čeprav nekateri menijo, da bi to moral biti tajnik sekcije Rino Battistutta, ki je dobil več preferenčnih glasov kot dosedanja župan Fausto Nunin. Med demokristjani je dobil največ preferenčnih glasov dosedanji podžupan Aldo Ambrosio. Ni bila na listi KD izvo-

ljena v občinski svet Vanda Gradnik, ki je na tej listi kot neodvisna zastopala Slovensko skupnost. V prejšnji mandatni dobi je SSK imela odbornika, prav tako izvoljenega na listi KD. Je šele četrta med neizvoljenimi na demokristjanski listi. Med komunisti je največ glasov prejel Luciano Patat. V krminskem občinskem svetu je svojčas bilo nekaj svetovalcev slovenske narodnosti, izvoljenih tudi na listi KPI. Tokrat ni nikogar.

Tako kot v Krminu so enega svetovalca republikanci prvič dobili tudi v Gradišcu ob Soči. Krščanska demokracija je tu ohranila svojih osem mest, dva so ohranili socialisti, enega socialdemokrati. Komunisti pa so izgubili enega svetovalca in jih sedaj imajo osem namesto prejšnjih devet. Svetovalca smo, kot že rečeno, pridobili republikanci. V Gradišcu pravijo, da je razlog za občuteno nazadovanje komunistov (kar 7,4 odst. v primerjavi z občinskimi volitvami pred petimi leti) treba pripisati predvsem dejstvu, da ni kandidirala vsa garnitura, ki je občino vodila zadnjih deset let. Na listi so bili samo mladi, novi ljudje. Spre-

membra odpira možnost sestave levosredinske koalicije in brez dvoma bo pokrajinsko vodstvo KD to zahtevalo, tudi upoštevajoč druge občine. Doslej so namreč občino vodili komunisti, socialisti in socialdemokrati s komunističnim županom.

Čisto drugačna razmerja sil so v občinah Škocjan ob Soči in Štarancanu, kjer so prvič volili s poročnim sistemom. V obeh krajih so doslej upravljali, s 16 svetovalci proti štirim, enega pa komunisti in socialisti ter neodvisni. V Škocjanu ob Soči so komunisti dobili kar trinajst svetovalskih mest in imajo torej absolutno večino (glasov so dobili 54,5 odstotka). Enega svetovalca imajo socialisti, šest pa demokristjani.

V Štarancanu (tu biva tudi precej slovenskih družin, ki so se tja priselile s Krasa) pa so komunisti dobili polovico mest v občinskem svetu, to je deset, pa čeprav imajo le 44,2 odstotka glasov. Šest svetovalcev imajo demokristjani, tri socialisti, enega pa socialdemokrati. Brez dvoma bo tu prišlo do obnovitve koalicije na levi, podobne prejšnji v tem kraju in tudi sedanje v sosednjih občinah Tržič in Ronke.

Razstavo mladinskih ilustracij odpro danes v Doberdobo

Občini Doberdob in Ronke, Javno večnamensko kulturno središče in še druge občine s Tržiškega pripravljajo, ob koncu šolskega leta, razstavo mladinskih knjižnih ilustracij.

Od 17. maja do 19. junija bodo na ogled v sedmih različnih krajih (Doberdob, Poljan, Štarancanu, Ronke, Šempeter ob Soči in Zagorju) originalni avtorski listi Kamile Volčanske in Kostje Gatnika, ki sta že ilustrirala in opremila številne otroške publikacije in za to prejela vrsto uglednih priznanj.

V okviru razstave, prirejata dvojezična knjižnica iz Romjana in občinska knjižnica iz Doberdoba danes, v petek, 17. maja, srečanje obeh ilustratorjev iz Ljubljane z učenci tamkajšnjih šol.

Vedno danes, 17. maja, ob 19. uri, bo tudi uradno odprtje razstave ob prisotnosti avtorjev v doberdobski občinski knjižnici. Za primeren in duhovit glasbeni okvir slovesnosti bosta poskrbela flautistka Tereza Tomatis in klarinetist Giovanni Tomatis iz Ronke.

Razstava ostane v Doberdobo do 23. maja in bo odprta vsak dan od 15. do 16. ure, v nedeljo pa od 11.30 do 12.30. Kdor je kakorkoli zainteresiran za ogled razstave (razredi in šole s Tržiškega ali Goriškega) dobi vse potrebne informacije v dvojezični knjižnici v Romjanu, ki je

odprta ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 15.30 do 18. ure; tel. (0481) 777122.

Rossi soglasno potrjen za tajnika FISOS-CISL

Franco Rossi je bil ponovno potrjen na mestu tajnika sindikata FISOS-CISL, ki združuje uslužbence s področja zdravstva. Izvoljen je bil soglasno, na zadnji seji področnega sindikalnega sveta CISL. Pri opravljanju nalahke naloge mu bodo pomagali Edi Visintin, Arabella Bottegaro, Italia Strigari in Tullio Troian. Rossi je po izvolitvi podal krajše programsko poročilo, kakor povzemamo iz poročila za tisk. V njem je omenil glavne točke trenutnega položaja v konfrontaciji med sindikalnimi organizacijami in vlado ter se posebej zaustavil na vprašanjih s področja zdravstva in še zlasti stanja v Goriški krajevni zdravstveni enoti. Tu je potrebna temeljita reorganizacija in predvsem pa volja, da se stvari spremenijo na bolje. Rossi je pri tem omenil, da je edino le sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL doslej predstavila stvaren načrt, ki pa ni naletel na primeren odziv pri vodilnih ljudeh, ki upravljajo javno zdravstveno službo na Goriškem.

Koncert jazz skupine Irio De Paula Trio

Na goriškem Gradu, pod velikim sotorom namenjenim za poletne prireditve, bo drevi, ob 20.30 nastopila znana brazilska glasbena jazz skupina Irio De Paula Trio, ki jo vodi priznani kitarist Irio De Paula. Na sporedu bodo predvsem skladbe iz bogate zakladnice brazilskega in južnoameriškega glasbenega izročila. Predprodaja vstopnic je na sedežu avtonomne letovišarske ustanove, vstopnice pa je mogoče kupiti tudi neposredno pred koncertom na Gradu. Veljajo 5.000, oziroma 3.000 lir.

OBVESTILO KZE

Obnoviti dovoljenja za ravnanje s plini

Krajevna zdravstvena enota obvešča, da je ministrstvo za zdravstvo z dekretom 31.12.1984 odredilo revizijo dovoljenj za ravnanje s strupenimi plini, ki so bila izdana ali obnovljena v razdobju 1. januar 1980 - 31. december 1980.

Imetniki omenjenih dovoljenj, ki jih nameravajo obnoviti, naj se zgledajo v uradih KZE v Mazzinijevi ulici 7. S sabo naj prinesejo dovoljenje in sledeče dokumente: izpisek iz kazenskega lista ter izjavo o neoporečnem vedenju; oba dokumenta morata biti recentna (izstavljena v obdobju največ 60 dni od datuma predložitve); zdravniško spričevalo iz katerega izhaja, da prosilec nima fizičnih ali psihičnih bolezní ali drugih hrib, ki bi preprečevale povsem varno ravnanje s strupenimi plini, da prosilec ne kaže znakov zasvojitve z alkoholom in drugimi mamili, da ima neokrnjene sposobnosti voha in okusa, da nima okrnjenih slušnih sposobnosti in vida. Zdravniško spričevalo lahko izstavi vojaški zdravnik ali pa zdravnik KZE, ki opravlja obveznosti nekdanjih občinskih zdravnikov. Spričevalo mora biti recentno (izstavljeno v roku največ enega meseca od datuma predložitve), podpis pa overovljen.

Skupaj z omenjenimi dokumenti morajo zainteresirani predložiti tudi kolek za 2.500 lir.

V primeru, da na starem dovoljenju ni več prostora za žig in druge podatke o reviji, naj zainteresirani predložijo tudi osebno fotografijo, s podpisom na hrbtni strani. V tem primeru jim bodo namreč izstavili novo dovoljenje.

kino

Gorica
VERDI 18.00—21.00 »Amadeus«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Tommy e Laurie la coppia erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.30 — 22.00 »Top secret«.

Tržič
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Terminator«.
COMUNALE 20.30 Koncert pianista Nikite Magaloffa.

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00 »Herkul«, ob 20.00 »Nočni maščevalec«.
SVOBODA 20.00 »Navaho grom«, ob 22.00 »Svet seksa«.
DESKLE 19.30 »Srečen božič gospod Lavrence«.

Zanimiva razprava na preturi

Nezgode na delovnem mestu je treba javiti v vsakem primeru

Tudi za obrtnike veljajo enake obveznosti, kakor za njihove uslužbence, v primeru nezgode na delovnem mestu. Vsaj kar zadeva prijavo nezgode zavodu za nezgodno zavarovanje. Tako je na včerajšnji kazenski razpravi razsodil goriški pretor Klammer ter obsodil Paola Michelona na denarno kazen v višini 25 tisoč tir in na plačilo sodnih stroškov. Kazen je, objektivno gledano, pravzaprav simbolična, obsodba pa pravzaprav v nasprotju s celotnim potekom dogodkov, saj je bil obtoženec in obsojenec, Paolo Michelon, lastnik obrtniškega podjetja, pravzaprav dvakrat žrtev okoliščin. Prvič, ko se je poškodoval in se je moral dalj časa zdraviti, drugič, ko je bil uradno prijavljen, ker ni izpolnil obveznosti glede prijave nezgode, v predpisanem roku dveh dni.

Sicer pa je med včerajšnjim zaslišanjem prišla na dan vrsta podrobnosti. Tako recimo, da je zavod za nezgodno zavarovanje upošteval zdravniško spričevalo, ki je bilo izstavljeno ob Michelonovem sprejemu v bolnišnico in je bila tudi izplačana odškodnina, da se je Michelon pri strokov-

nem združenju, kjer je včlanjen pozanimal za obveznosti in da sam ni bil nekaj dni v stanju, da bi osebno izpolnil prijavo pri zavodu INAIL. In ne nazadnje, kakor je trdil njegov branilec, bi moral prijavo izpolniti dežurni zdravnik v bolnišnici.

Ti argumenti pa niso prepričali pretorja dr. Klammerja, ki je razsodil, da Michelon ni opravil v predpisanim roku obveznosti, ki jo nalaga zakon. Naj navedemo še, da je do sodne obravnave prišlo, potem ko Michelon ni hotel plačati denarne sankcije v višini 25 tisoč tir in je namenoma pustil, da je o zadevi odločil sodnik, ki je v bistvu potrdil sankcijo.

izleti

Društvo upokoencev za Goriško obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Domžale v soboto, 18. maja, ob 7. uri s Travnika. Naslednja postajališča bodo pri gostilni Primožič v Drevoju XX. septembra, v Pevmi, v Podgori, v Štandrežu in na mejnem prehodu Rdeča hiša.

Neobičajno: semafor je padel vojaku na nogo

Pogosto se dogaja, da nepreviden avtomobilist trči v semafor, zelo redki pa so primeri, ko bi semafor neposredno ogrožal varnost mimoidočih. Vendar pa se občasno zgodi tudi kaj takega in prav dogodek, ki se je pripetil v sredo zvečer v Gorici, potrjuje izjemo. V goriški splošni bolnišnici je na zdravljenju 25-letni Massimo Macarri doma iz Rima, sicer pa na služenju vojaškega roka v Gorici. Zdravi se zaradi poškodb na levi nogi, ki jih je zadobil na dokaj neobičajen način: na nogo mu je namreč padel semafor! Na prvi pogled se zdi, da gre za potegavščino, vendar je zgodba resnična. Nekoliko meglene ostajajo le okoliščine v katerih se je nesreča zgodila. Vsekakor se zdi, da je botrovala tudi mladostna razposajenost, saj se najbrž semafor ni zrušil kar sam od sebe, povsem nepričakovano. Kaže, da je bil Macarri v družbi nekaterih vrstnikov, ko so se vračali v vojašnico in so se menda precej močno naslonili na drog semaforja na nekem križišču na Korzu Italia. Menda niso računali, da je rja močno načela železni steber, ob stiku s tlakom in tako se je konstrukcija na vsem lepem zrušila, seveda

Macarriju na nogo. Zdravil se bo 10 dni.

Predsednik Manzoni obiskal Tržič

Na obisku v Tržiču se je včeraj mudil predsednik deželnega sveta, Luigi Manzoni. Dalj časa se je pogovarjal na občini z županom Saccavinijem in člani odbora o gospodarskem položaju v občini in na širšem tržiščem območju, kakor tudi o nekaterih političnih vprašanjih, zlasti kar zadeva enotnost dežele Furlanije - Julijske krajine. Manzoni si je nato v spremstvu upraviteljev ter predstavnikov raznih ustanov in združenj ogledal tržiško pristanišče, ladjedelnico, turistični kompleks Marina Julia in še nekaj drugih objektov.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40.497.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124.

Obisk Mirošiča v Banci del Friuli

Ob priliki letošnjega blagovnega sejma Espomega se sejmišče v Gorici obiskal tudi generalni konzul SF RJ v Trstu Drago Mirošič s soprogo. Zaustavil se je tudi v paviljonu kreditnega zavoda Banca del Friuli, kjer

ga je, s soprogo, sprejel ravnatelj goriške podružnice rag. Roberto Brazzale. Jugoslovanskemu gostu je poklonil knjigo dragocenih fotografij iz vse naše dežele. Knjigo je izdala Banca del Friuli. Mirošič se je pozanimal za vlogo, ki jo ta kreditni zavod vrši v trgovinski izmenjavi med sosednjima območjema.

Javna dela

Na zadnjih sejah goriškega občinskega odbora so odobrili precej sklepov. 416 milijonov lir bodo porabili za popravila stavbe pri Rdeči hiši, kjer je vojašnica policije (nekdanja bolnišnica). Ojačili bodo tudi vodovodne in električne napeljave v predmetnih. 33 milijonov lir bodo porabili za ureditev parkirišča in zelenih površin pri pevmem mostu. Nadaljnjih 130 milijonov lir bodo porabili za popravila lahkoatletskega šolskega stadiona na Rojcah. V ta namen so svojčas že porabili 460 milijonov.

40 let Primorskega dnevnika

bomo proslavili danes, v petek, 17. maja, v Kulturnem domu v Trstu, jutri, v soboto, 18. maja, v Kulturnem domu v Gorici. Začetek ob 20.30.

— Program goriške proslave: nagovor, pozdravi gostov, podelitev priznanj raznašalcem, nastop mešanega zbora Oton Župančič iz Štandreža pod vodstvom Elde Gravner - Nanutove in mešanih mladinskih zborov iz Gorice in Štandreža ter šolskega orkestra Glasbene matice pod vodstvom Silvana Križmančiča.

— Ob koncu programa se bomo zbrali na zakuski. Vabljeni vsi bralci Primorskega dnevnika. Ta napoved je obenem vabilo za vse, osebnih vabil ne bomo pošiljali.

La Bancarella VELIKA PRODAJA OBLAČIL VELEBLAGOVNICA

GORICA — Ul. Cascino 5 (interna)
z vhodom tudi z Ulice Garibaldi 6

KOLOSALNA PRODAJA POMLAD - POLETJE 85

pletenine, oblačila, jeans: CARRERA, JUMA, CLARK, LEVI'S in druge znamke, spodnje perilo, posteljnina

PO IZREDNIH CENAH

NUDIMO NA TISOČE ARTIKLOV IZ RAZNIH STEČAJEV

OBIŠČITE NAS, ČE ŽELITE PRIHRANITI

Slovenski skladatelji nočejo biti na robu kulturnega dogajanja

Novosti na knjižni polici

Drevo življenja

V Zlati ptici, zbirki najlepših pravljic in pripovedk iz svetovne književnosti, je Mladinska knjiga izdala Drevo življenja, antologijo zgodb, ki si jih Afričani pripovedujejo iz roda v rod.

Priznajmo: o Afriki in Afričanih ne vemo dosti — kar pa vemo, smo izvedeli iz postolovskih romanov ali filmov; morda nekaj vemo iz šolskih klopi. Pa tudi še nekaj let od tega smo Afriko obravnavali kot celino, polno zelenih, rumenih, oranžnih lis, vsaka lisa pa je predstavljala posest kake evropske kolonialne sile.

Ko bi se Slovenci še enkrat prešteli, potem pa primerjali svoje številke s številom pripadnikov ljudstev, omenjenih v besedilu pričujoče knjige, bi morda malce drugače razmišljali o Afričanih in njihovi kulturi. Le nekaj primerov: ljudstvo Kikuyu šteje 2.000.000 ljudi, Sona 4 milijone, Zulu 4.000.000, Khosa 4 milijone, Makere »le« 17.500 duš, Tonga 240.300 ljudi itd.

Neglede na število teh ljudstev je njihovo ustno izročilo vredno, da ga spoznamo.

V spremni besedi — mi bi ji kar nadeali ime »študija« — Martine Šircelj je na koncu ugotovitev:

Ustna pripoved v Afriki ne izumira; navkljub pisani besedi in medijem, kot je npr. radio! Ravno v Afriki dva avdio medija, tradicionalna ustna pripoved in radio, skadno živita drug ob drugem.

V nevarnosti, da izumre, je ustna pripoved na tistih območjih, kjer politika apartheida nasilno spreminja podobo afriške skupnosti in zavira njen naravni razvoj.

-sch-

preti pa še priznana harfistka Ruda Ravnik-Kositer pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjakova, ki je posnela s simfoniki RTV oba Brahmsova klavirska koncerta.

V Koncertnem ateljeju DSS potekajo komorni koncerti že devetnajst sezon, skupaj jih je bilo že 176, kar je zelo bogat prispevek k spoznavanju komorne glasbe, zlasti pa je priložnost za uveljavitev domačih interpretov ter za krstne izvedbe novih del jugoslovanskih ter tujih avtorjev. Slovenski skladatelji ugotavljajo, da je z leti v programu vse več domačih del. Za slovensko glasbo so pomembne tako koncertne izvedbe, kakor tudi radijske in televizijske oddaje. Na simfoničnih koncertih se naša glasba pojavlja pogosto in skoraj izključno kot sestavni del mednarodne programske zasnove. Veliko slabše je s scen-skimi glasbenimi deli. V operah je slovenska glasba bolj izjemen dogodek in tudi občinstvo ni navajeno slovenskih opernih premier, ker jih je premalo. Podobno je z baletnimi premierami. Drugeče izzvenevajo sezone obeh slovenskih simfoničnih orkestrrov, saj so mnoga slovenska dela doživela svojo prvo izvedbo v velikih dvorani Cankarjevega doma. Ob dobri dolgoročni programski politiki bi se simfoničnim novitetam smele pridružiti še operne in baletne. Mnogi načrti so v pripravi, na žalost pa izkušnje kažejo, da z napovedmi ni dobro prehitovati.

Društvo slovenskih skladateljev ne more biti ravnodušno do odnosa radia in televizije do glasbene kulture. Na Radiu Ljubljana je za slovensko glasbo razmeroma dostj prostora, čeprav statistika kaže, da se je lani odstotek predvajane slovenske glasbe znižal. Ze vrsto let na primer poteka oddaja Pota naše glasbe, ki je namenjena slovenski glasbeni ustvarjalnosti. Manj posluha je na televiziji. Ta medij že po svoji naravi resni glasbi ni preveč naklonjen, z napovedano stereofonijo ali z možnostjo istočasnega prenosa koncerta na stereofonskem radijskem programu in na

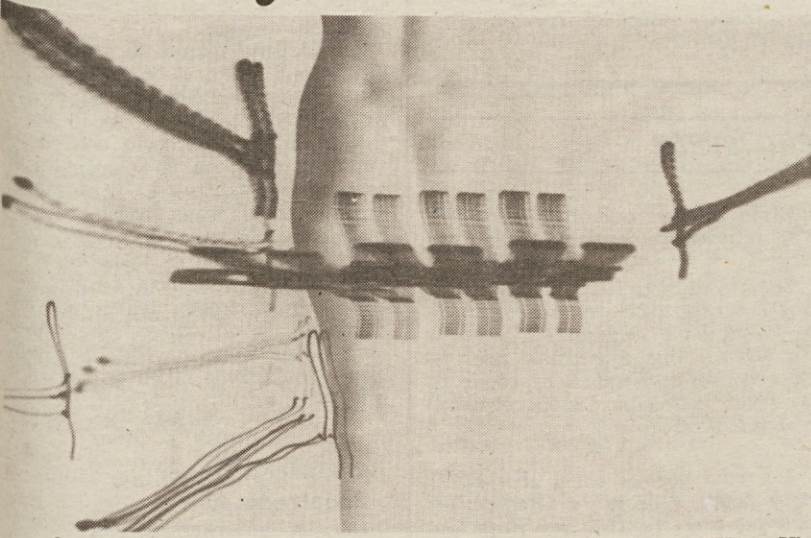
televizijskem pa bi se tudi možnosti za predstavitve največjih dosežkov slovenske glasbe morale povečati. DSS si bo prizadevalo, da televizijske oddaje resne glasbe ne bodo več osamljene, marveč da se bodo pojavljale stalno in v rezerviranem terminu. Prvi poizkusi so že letos z neposrednim prenosom posameznih koncertov iz Cankarjevega doma za vso jugoslovansko omrežje.

Društvo slovenskih skladateljev ne more biti 97 članov, med njimi pa jih je le nekaj, ki poskušajo živeti s sadovi svojega ustvarjalnega dela. Nekateri so to poskušali pred leti, a so že davno obupali in so se vrnili v redno delovno razmerje. Avtorski dohodki so namreč tako nizki, da slovenskemu skladatelju ne omogočajo finančne varnosti. To so v glavnem avtorske tanieme, naročila ali stimulacija Kulturne skupnosti Slovenije. Ti dohodki pa so še toliko nižji, ker vsi izvajalci ne plačujejo svojih obveznosti. Najslabši primer je RTV Zagreb, ki dolguje skladateljem že 13 milijard starih dinarjev. Skladatelji so za primerjavo ugotovili, da znašajo samo poštni stroški radijske hiše več kot stroški avtorskih pravic celotne glasbe, ki je predvajana na radiu. Poštne stroške pa radijske hiše plačujejo redno in nikomur ne pride na misel, da bi ostal pošti dolžan več kot deset let. Skladatelji imajo po mednarodnem zagotovitvi sicer pravico, da v primeru neplačila avtorskih taniem prepovedo radijsko izvajanje vseh glasbenih del, domačih in tujih. S tem pa bi že zadeli na problematiko družbenega priznanja glasbene kulture in glasbenega ustvarjanja.

Skladatelji napovedujejo jeseni javno tribuno ter plenum DSS s temo Vloga slovenskega skladatelja v naši družbi, ki bi bil odmevnejši in kritično polemični prispevek k Evropskemu letu glasbe. Na pobudo Glasbene mladine Slovenije pa bo, prav tako jeseni, v Cankarjevem domu Večer mlajših slovenskih skladateljev.

MARIJAN ZLOBEC

Pogovor s fotografom Janijem Torošem

Skoraj ves mesec april je bila v tržaški fotogaleriji Studio PHI v Ul. S. Michele 8 na ogled razstava mladega ljubljanskega fotografa Janija Toroša, ki se je v Sloveniji že predstavil na razstavah v Ljubljani, Mariboru, Celju in drugod. V Trstu, kjer je redko videti dela fotografov iz Slovenije — za sistematično in resno predstavitev le-teh v Italiji si zdaj prizadeva le tržaški center PHOTO-IMAGO — je Toroš pokazal svojo serijo barvnih fotografij na temo ženskega akta. Likovno vabljive fotografije zaslužijo pozornost tudi zato, ker se studiozno vključujejo v »kopernikanski obrat« v predstavljanju človeškega telesa, ki v pomembnem delu svetovne fotografije izhaja iz gublja svoj središčni položaj ter se podreja čisto likovnim prvnam fotograf-skega izraza.

Nam lahko poveš, kako je prišlo do razstave v Trstu? Duilio Vecchiet, velik ljubitelj in poznavalec fotografije ima precej zaslug za mojo razstavo v Trstu. Vodi namreč fotokrožek Trst 80 z več ali manj vsemi fotografi in galeristi v Trstu in okolici. Tako me je prijel tudi v galerijo Studio PHI. Po ogledu mojih del me je lastnik Elio Soverchi povabil naj razstavljam v njegovi galeriji.

Kako usklajuješ svoje delo na področju komercialne fotografije z ustvarjanjem umetniških fotografij? Kaj te vodi pri izboru tem za slednje?

Moja komercialna in umetniška fotografija sta zaenkrat precej neusklajeni. Povezuje ju le tehnična in strokovna zahtevnost. Velika želja vsakega fotografa, pa tudi moja, je, da bi bila tudi fotografija umetniških vrednosti uporabljena v širše namene.

Ključ izbire je do sedaj čimveč dela v ateljeju in iskanje novih izraznih dimenzij.

Kam je bilo usmerjeno tvoje iskanje pri izdelavi aktov, ki smo jih videli v Trstu? Kdaj misliš, da je neka tema zaključena in katere nove teme pravljaš?

Na razstavljenih delih aktov v Trstu sem skušal najti neko novo dimenzijo v abstraktnem prostoru, ki vlada na fotografijah. K svojemu prvemu ciklu fotografij na temo stekla, sem se, na primer, večkrat vračal in vedno odkril kaj novega, vendar ne mislim, da sem temo zaključil. O novih temah bi se raje pogovarjal, ko bo ideja realizirana, na kakšni razstavi.

Pri izdelavi svojih fotografij težiš k čim večji tehnični popolnosti. Kakšna je po tvojem mnenju meja med tehniko in izraznostjo?

Strokovno znanje zveza podrežati vsebini. Mislim, da je tehnika osnova za katerokoli dejavnost. Tudi pri fotografiji ni drugače. Tehniko moraš poznati, šele tedaj jo lahko prilagodiš temi, ki jo obdeluješ, šele tedaj si dovolj širok in svoboden v svojem izražanju.

Kaj misliš, da tvoja razstava v Trstu pomeni za predstavitev slovenske fotografije v Italiji?

Po razgovoru z nekaterimi domačini, ki intenzivno spremljajo fotografska dogajanja, sem dobil občutek, da je razstava na njih naredila zelo pozitiven vtis. Včasih nas onkraj zahodne meje imajo za bolj zaostale kot v resnici smo. Mislim, da je moja razstava dokazala, da tudi slovenski fotografi sledimo svetovnemu toku in skušamo najti nove smeri fotografije, ki naj ne bi zaostajale za svetovnimi. Še več, mislim, da v nekaterih primerih tudi prednjačimo.

MILAN STEPANOVIČ

Umberto Eco - Ime rože

Od kriminalke do semiotike

»Stat rosa pristina nomine, nomina nuda tenemus« (Nekdanja roža ostane z imenom: v rokah imamo le gola imena). Tako zaključuje star menih v nekem nemškem samostanu izčrpano kroniko o daljnih dogodkih. Ljudje, ki so jih vodili, so že zdavnaj umrli in tudi kraj dogajanja je popolnoma spremenil svoj zunanji videz: menihu ostajajo samo besede.

V prvih desetletjih 14. stoletja se spori v svetem rimskem cesarstvu tako zaostrijo, da si plemiči izvolijo dva cesarja: Ludvika Bavarskega in Friderika Avstrijskega. Leta 1322 uspe Ludviku premagati nasprotnika in tedanji papež Janez XXII., ki se zбоji močnega vladarja in obenem sprevidi, da je ogrožen njegov privilegij imenovanja cesarja svetega rimskega imperija, izobči zmagovalca. Ludvik ga v odgovor proglasi za here-tika. Sprti stranki iščeta novih zaveznikov in vpleteta v svoje spore posvetne in cerkvene gospode, katerim bi premoč enega ali drugega lahko škodila. Istega leta se v Perugii sestane frančiškanski kapitelj, ki okliče za versko resnico Kristusovo uboštvo. Avignonskemu papežu in kardinalom pomeni odločitev frančiškanov nevarno spodjedanje avtoritete, zato obsodijo njihove teze. Franciskani pa postanejo toliko pomembnejša sila na strani cesarja. Vso južno Evropo preplavljajo v tistih letih številne skupine »heretikov«, prepričanih privržen-cev obnove rimske cerkve, revežev, ki vidijo v naukih novih pridigarjev končno osvoboditev iz bednega življenja.

Sprava med cesarjem in papežem postaja nujna. Na prvo srečanje - pogajanje obeh sprtih strani, ki ga pripravljajo v sloveči opatiji, nekje med morjem in Alpami, med Ligurijo, Piemontom in Provanco, pride kot cesarjev odposlanec Viljem iz Baskervilla v spremstvu mladega benediktinskega meniha Adsona.

Spretni cesarjev diplomat, ki si je že zagotovil sodelovanje pri srečanju drugih pomembnih opati, pa je postavljen pred vrsto skrivnostnih umorov. Mirno življenje v opatiji, ki slovi daleč po svetu zaradi svoje bogate knjižnice, je pred kratkim pretregala nasilna smrt mladega meniha. Temu prevemu krvavemu dogodku sledi nov umor in nato še drugi. Če se na prvi pogled zdi, kot pravi neizkušeni Adson, da gre za navadno zgodbo o krajah in maščevanjih med vse prej kot krepstnimi menihi, se Viljem ne da preslepiti, ne verjame zunanemu videzu. Vsi umori se skrivnostno spletajo s še skrivnostnejšo, pravo Borgesovo knjižnico-labirintom.

Knjižnica opatije ni kot druge. Poslanstvo benediktinskega reda in še zlasti te knjižnice, ki je največja vsega krščanskega sveta, je, da ohranja, ponavlja in brani začlad modrosti, ki so ga zapustili prejšnji misleci in učenjaki. A te modrosti niso za vsakogar: opatija mora skrbeti, da ne pridejo nevarne knjige v roke zlonamernemu, ki bi lahko njihove resnice uporabil, da bi si povečal svojo posvetno oblast. Svoje nevarne zaklade je knjižnica skrila v labirint. Drugače bi se morali njeni menihi ravnati kot tisti kalif z vzhoda, ki je v prepiranju, da bo obvaroval edno resnico, zažgal najlepšo in najbogatejšo knjižnico svojega prevzetnega mesta. Šel je tako daleč, da ni uničil samo knjig, ki so oporekale Koranu in so zato bile škodljive, temveč tudi lake, ki so ponavljale tisto, kar govori sveta knjiga in so zato bile »popolnoma nepotrebne«.

Knjižnica je narejena po načrtih, ki so skozi stoletja vsem ostali skrivnost. Samo bibliotekar ve za ključ, ki vodi po labirintu in prejel ga je od svojega predhodnika; njegova usta pa so zavezana s prisego. Nihče razen bibliotekarja nima vstopa v prepovedan kraj in zato ni nič čudnega, če živijo menihi v oblasti knjižnice, vseh njenih oblub in njenih prepovedi. Zdi se, da je knjižnica živa stvar, kraj dolgega stoletnega pogovora, ki ga lahko imajo samo knjige med sabo, a prav to spodbuja radovednost, skoraj strast menihov, da bi ji iztrgali vse njene skrivnosti.

Viljem uči Adsona razbirati sledove in popravlja

ga v ugotovitvi, da nam znaki narave govorijo samo o bistvih. Ime rože, ta čudovita kriminalka, v kateri je skrivnost knjižnice tesno povezana z odkritjem zločinca, nas postopoma uvaža v srednjeveške razprave o univerzalijah; prepoznavanje predmetov in dejanj, o katerih govore znaki, pa postaja privilegirani prostor za učeno razpravo o najmodernejši in obenem najstarejši vedi, semiotiki. Ko bi iz knjige narave lahko razbirali samo bistva, pravi Viljem, ne bi nikdar prišli do posameznega, tako bi iz sledov, ki jih je na snegu pustil, ne prepoznali ubežnega konja Brunella, temveč bi v njih kvečjemu videli znak nekega »univerzalnega konja«. Srednjeveški diplomat, a tudi semiotik ante litteram, lahko nadaljuje, in znaki in znaki znakov se uporabljajo samo takrat, ko nas stvari motijo. In če vsak pojav, vsako telo, pusti svojo sled in nato ta znak govori jasno, za kateri predmet gre in kako je ta narajen, ne moreta knjižnica-labirint in prepovedana knji-ga ostajati dolgo skrivnost: razvozan labirint odpira pot k iskani knjigi, k drugi knjigi Aristotelove Poetike, ki govori o smehu. Za to knjigo so menihi tvegali smrt in zločinec je ubijal, da se ne bi kdo polastil ljubosumn varovane skrivnosti.

Zločinec, prastar, zdaj slepi menih, se je edinega izvoda Aristotelove knjige, ki ga je sam našel, bal. Bal se ga je, ker je učil, kako popačiti obraz vsake resnice, da ne bi ljudje postali sužnji svojih sanj in utvar. Bal se ga je, ker je vedel, da je vsaka Filozofova knjiga porušila del modrosti, ki jo je krščanstvo zgradilo skozi stoletja.

Dokler je smeh šibkost, pokvarjenost, kratkočasje kmeta, svoboda pijanca, dopušča tudi cerkev trenutke praznovanja, karnevala, ko je svet za kratek čas postavljen na glavo. Tisto dejanje »črev«, ki reši prostaka strahu pred hudičem, bi lahko postalo dejanje razuma, in knjiga bi lahko učila, da je osvoboditev strhu pred zlim, kaznijo, smrtjo prava modrost. Ne strah in spoštovanje Boga, temveč smeh bi postal smisel človeka. Retoriko prepričevanja bi zamenjala retorika posmehovanja. Govorica preprostih bi bila edina resnična in vse tisto, kar je na robu, bi planilo v središče in izgubila bi se vsaka sled središča.

Viljemu uspe razpletj skrivnost, odkriti prepovedano knjigo, ne more je pa rešiti; knjiga zgori s svojim varuhom, s starim slepcem, ki je za svojo resnico pripravljen umreti.

Ecov roman Ime rože pa se ne zadovoljuje z naivno linearnostjo razpleta klasičnih kriminalk. Viljem je res prišel do zločinca, a tista shema, ki je na videz povezovala vse zločine, je bila le naključna. Slepaga meniha je imel za storilca vseh umorov, nazadnje pa je odkril, da je bilo morilecve več, ali pa nobenega. Iz sledov je razbral načrt sprevrženega in preudarnega uma, vendar ni bilo nikakršnega načrta. Za pisateljem se znova razkrije semiotik. V obširni knjigi »Traktat splošne semiotike« je Eco zapisal: »Semiotika se ukvarja z vsakim predmetom, ki ga lahko uporabljamo kot znak nečesa drugega. Ni nujno, da to nekaj drugega obstaja, niti, da je prisotno v trenutku ko obstaja znak namesto nje-ga. V tem smislu je semiotika v principu veda, ki preučuje vse, kar lahko uporabimo, da lažemo. Kajti če nekaj ne moremo uporabiti, da lažemo, ga ne moremo niti, da povemo resnico, torej je neuporabljivo, ker ne izraža ničesar.« In prav znaki, oziroma odnosi med znaki so Viljemu lagali, oziroma zarisali so mu red, ki v resnici ni obstajal. Načrt, ki si ga je Viljem s pomočjo sklepanja sam zgradil, se ni usklajal s stvarnim odvijanjem dogodkov; Viljem je prišel do logične resnice, ne pa do resnice dejstev, do odkritja, kot pravi Eco v neki drugi študiji, da se tista globlja struktura, zadnja zakonitost pojavov, lahko razkriva le kot odsotnost.

Roman Ime rože je v odličnem prevodu Srečka Fišerja, ki je knjigi prispeval še kratko spremno besedo, izšel pri Mladinski knjigi.

V. BRECELJ

Prolog dirke po Italiji

Moser najhitrejši

VERONA — Francesco Moser, lanki zmagovalec, je nosilec prve roza majice 68. kolesarske dirke po Italiji. Prolog v Veroni, ki se je končal v mitični Areni, je bil dolg samo 7 km, toda Moser je znal postaviti med sabo in prvimi nasledovalci že lepo število sekund. Francoz Hinault, ki velja za enega njegovih glavnih nasprotnikov, je na primer dosegel še le šest časa in ima že 15 sekund zaostanka. Vsekakor treba v isti sapi poudariti, da so vsi favoriti zelo solidno opravili uvodni test, saj so se uvrstili brž za zmagovalcem.

VRSTNI RED PROLOGA

1. Moser, ki je 7 km dolgo progo prevozil v 7'45" s povprečno hitrostjo 51,4 km na uro; 2. Visentini (It.) po 7"; 3. Saronni (It.) po 8"; 4. Bon-tempi (It.) po 12"; 5. Calovi (It.) po 14"; 6. Hinault (Fr.), Wyder (Švi.) in Argentin (It.) po 15".

Današnja prva etapa iz Verone do Busta Arsizia je dolga 218 km.

Pogovor z izvedenci R. Kraljem, B. Ruplom, S. Rudolfom in S. Tavčarjem

V Trevisu s prepričanjem v lastno moč

Prejšnji teden smo se pogovorili s številnimi navijači Jadrana, ki so izrekli svoje mnenje in pričakovanja pred odločilnimi boji play-offa za napredovanje v B ligo. Sedaj je prva domača tekma s Stefanelom iz Trevisa mimo. Jadran je osvojil dragoceno zmago pred rekordnim številom gledalcev, ki so z navdušenjem sledili srečanju.

Tokrat smo se obrnili do zamejskih košarkarskih izvedencev, ki so ekipi iz enega ali drugega razloga že dalj časa sledili in jih vprašali za oceno o regularnem delu prvenstva kot o pričakovanih pred jutrišnjo (morda odločilno) tekmo v Trevisu.

RAJMUND KRALJ (tehnični direktor Jadrana): »Jutrišnja tekma v Trevisu bo prav gotovo težka, vendar pa vsi upamo, oz. smo tudi prepri-

čani v zmago. Prav dobro se zavedamo težavnosti tega srečanja, a če bodo fantje jutri v Trevisu pokazali tisto borbenost in zagrizenost, ki sta jih odlikovali v Oderzu in v nedeljo v tržaški športni palači, lahko zelo optimistično gledamo na bližnjo bodočnost in smo lahko prepričani, da bo jutrišnja tekma tudi zadnja prvenstvena.

Nedvomno bo tudi mnogo odločala publika, ki je bila že v Trstu »šesti mož« na igrišču. Za nas so rezervirali manjšo tribuno, ki ima le 350 mest. Zato pozivamo naše navijače, da se tega srečanja udeležijo v čim večjem številu in da torej vsaj delno zasedejo še veliko tribuno, tako da bo navijanje za naše fante prihajalo tudi iz trenerne klopi. To pa je s psihološkega vidika izredno važno.

BRUNO RUPEL (poročevalec Ra-

dia Opčine za Jadranove tekme v gosteh): »Ni nobenega dvoma, da so se v ta play-off uvrstile štiri najboljše ekipe skupine, ki so med sabo in drugimi moštvimi pustile praznino. Že mnogo kol pred zaključkom regularnega dela prvenstva je bilo jasno, kdo se bo boril v končnici prvenstva.

Kar se pa jutrišnje tekme tiče moram takoj dodati, da nam tradicija ni naklonjena. V Trevisu nismo zmagali niti enkrat, štirikrat pa smo odšli domov praznih rok. Stefanel pa nas je enkrat premagal celo sredi Trsta.

Dosedanja medsebojna srečanja so dokazala, da sta ti ekipi najboljši v tem prvenstvu. Vendar pa je Stefanel dokazal (čeprav je zelo solidna ekipa), da je njegova igra vedno ena in ista. V prvi vrsti gre tu

za strogo obrambo na Marka Bana, saj ni naključje, da je letos prodi Stefanelu že dvakrat zapustil igrišče zaradi petih napak.

Prepričan pa sem, da bo tokrat drugače. V začetku bodo verjetno igrali obrambo mož - moža, vendar pa bodo pustili Marku več svobode, saj bi v primeru strogega kritja Bana vsi ostali jadrancovi imeli mnogo več prostora. In prav ta »svoboda« Marka Bana bo verjetno odločala, poleg seveda njegove roke v metu. Tekma je torej težka, toda zmagaja je možna!

SASA RUDOLF (reporter Radia Trst A): »Letošnje prvenstvo je najuspešnejše v zadnjih treh sezonah, glede na končno uvrstitev. Glede igre pa morda ni tako lepa, kot je bila v prejšnjih sezonah. Z odhodom Borisa Viteza je trener Andrej Žagar nujno moral spremeniti sheme in zamenjati hitrost na krilih z učinkovitimi podajami centrom pod košem. Prav zato je na začetku prvenstva prišlo do spodsrljave naših celo na domačih tekmah, tako da je bil Jadran sredi novembra bliže izpadu kot pa nastopu v play-offu. Z vztrajnim delom in treningi so igralci dokončno spoznali prednosti nove igre pod nasprotnikovim košem, jih tudi konkretno uresničili na tekmah in rezultati so začeli prihajati.

Glede jutrišnje tekme v Trevisu bo moral Jadran izsiliti svoj ritem igre s hitrim prenosom žoge iz obrambe v napad, obenem pa bo moral stisniti consko obrambo. Pričakujemo, da bo Ban, čeprav ga bodo tudi tokrat krili z obrambo mož-moža, dosegel tako število točk, kot ga od njega pričakujemo.

SERGIJ TAVČAR (športni novinar na televiziji Koper): »Imel sem občutek, da je Jadran igral prvi del prvenstva kot z ročno zavoro in da je nekaj tekem doma po nepotrebnem izgubil. Tu pa moram priznati, da sem dvomil v možnost uvrstitve v play-off. Ko pa se je Mauro Čuk vživel v ekipo in predvsem še, ko je Klavdij Starc igral verjetno življenjsko sezono, so naši fantje uveljavili izkušnje, ki so si jih pridobili v prejšnjih sezonah.

Za jutrišnjo tekmo pa menim, da bo izredna težka in ker sem prirojen pesimist, mislim, da bo potrebna še tretja tekma. V sreči, da si je Jadran uspel priboriti eno od prvih dveh mest, pa je nesreča ta, da je naletel na moštvo, ki je po mojem mnenju ob Jadranu najmočnejše v prvenstvu. Zato ne bi govoril o B ligi, kajti vsi smo se lahko že v nedeljo prepričali o moči nasprotnika, ko je samo izredna tekma Jadrana povedla naše do zmage. Prav zaradi tega ne bi hotel govoriti o B ligi, čeprav objektivno nikoli ji nismo bili tako blizu.

DUŠAN JELINČIČ

Odpuščen trener Segafreda Asti

Goriška košarkarska ekipa Segafreda Asti, ki je v pravkar zaključeni sezoni osvojila peto mesto v italijanski košarkarski A-2 ligi in le v zadnjem kolu izgubila možnost napredovanja v najvišjo ligo, je včeraj objavila tiskovno sporočilo, v katerem je rečeno, da vodstvo društva odpušta trenerja Giannija Astija ter se mu zahvaljuje za »opravljeno delo in za pozitivne rezultate, ki jih je ekipa dosegla v sezoni 1984-85«. Po še nepotrjenih vesteh naj bi bil novi trener Segafreda Valdi Medeo.

Državno namiznoteniško prvenstvo v 1. in 2. kategoriji

Tudi Krasova dekleta danes v Novari

Danes se bo v Novari pričelo absolutno namiznoteniško državno prvenstvo v 1. in 2. kategoriji, ki še posebno zanima Krasove igralke, saj bodo z njim praktično zaključile svoje letošnje najpomembnejše nastope.

Včeraj sta v Novaro že odpotovali Marina Cergol in Damjana Sedmak, ki bosta že danes stopili za zeleno mizo. Danes se jima bo pridružila še Sonja Milič, ki se ne bo udeležila tekmovanja v mešanih dvojicah. Sonja Doljak pa se je morala zaradi družinskih razlogov žal odreči temu izredno važnemu nastopu. Sonjo Milič smo pred odhodom povprašali, kaj si želi in pričakuje od državnega prvenstva.

»Odhajam v Lombardijo brez vsakršnih tekmovalnih ambicij. Upam, da bom kot trenerka s tridnevnega tekmovanja odnesla veliko pozitivnega kar zadeva tehnično plat igre, ki jo bodo nastopajoči prikazali, kar bo velika pridobitev za uspešno delo

na treningih. Našima zastopnicama želimo, da bi med prvenstvom častno branili barve državnih prvakinj.

Pogovorili smo se tudi s Cergolovo in Sedmakovo.

»Marina, odhajaš optimistično razpoložena?»

»Vsekakor, vendar se zavedam, da bo moja naloga vse prej kot lahka, saj bo konkurenca izredno močna. S tržaško igralko Tondo braniva državni naslov v dvojicah in upam, da ga bova tudi ohranili. V mešanih dvojicah (kjer bom nastopila s Giovannijem Bisijem) in med posameznici pa bi želela priti vsaj do polfinala. Če bom dosegla kaj več, bo vse dobrodošlo. Rada bi se s tega državnega prvenstva vrnila s tremi kolajnami, ne glede na kovino... morda pa sem le nekoliko preveč optimistična.

Damjana pa bo nastopila v 2. kategoriji.

»Želim si, da bi segla po enem iz-

med prvih štirih mest, a s Scorbetto, Macalijevo in Gambacorto ne bom imela lahkega dela. Kar se tiče dvojic, kjer bom nastopila s Stucchijsko, imava lepe možnosti za visoko uvrstitev, prava loterija pa bodo mešane dvojice, kjer je vsako predvidevanje odveč.« (Z.S.)

Rally Saturnus

LJUBLJANA — S startom ob 21.31 se bo drevi začel avtomobilski rally »Saturnus«, ki je veljaven tudi za evropsko prvenstvo. Rally bo takole potekal: Logatec (ob 22.09), Idrija (22.57), Podkraj (00.10), Logatec (00.38), Idrija (01.26), Podkraj (02.39), Rižana (4.32) in cilj v Portorožu (ob 06.02). Drugega dne, torej v soboto, pa bodo takole tekmovali: Portorož (start ob 14.01), Dvori (ob 14.19, 16.16, 18.13), Padna (14.42, 16.39, 18.36), Marezige (15.10, 17.07, 19.03), Šmarje (15.48, 17.45, 19.41). Cilj v Portorožu bo ob 20.19.

OD DANES DO NEDELJE

V Lipici za SP

LIPICA — V Lipici se bo danes pričelo drugo tekmovanje za svetovni pokal »Fei Nashua World Cup 1985«.

Današnji preizkušnji se bosta pričeli ob 8. in ob 14. uri, jutri bosta prav tako ob 8. in 14. uri, v nedeljo pa ob 9. in 14. uri.

V Miljah mednarodni nogometni turnir

MILJE — V občinski palači v Miljah so včeraj ob prisotnosti miljskega župana Bordona, jugoslovanskega konzula v Trstu Nikolića in drugih osebosti predstavili 6. mednarodni nogometni turnir za veterane »Old Fox Europac«, ki bo tokrat 24. in 25. maja na igrišču »P. Zaccaria« v Miljah. Na turnirju bo natopilo 10 ekip iz Madžarske, Avstrije, Nemčije, Italije in Jugoslavije in sicer: Tabanya (Madž.), Star Club Klagenfurt in Mesar Ferlach (Avs.), Šibenik, Zagorje in Olimpija (Jug.), Wiblingen (ZRN), Roncade, Treviso, Muglia (It.).

danes igra za vas

Mauro Čuk

Mauro Čuk (letnik 1960) je v naših širših športnih krogih zelo znan. Jadran se prav v tem obdobju bori za vstop v B ligo, Mauro pa je eden od stebrov te ekipe. Košarko igra že 13 let. Začel je pri domačem Kontovelu. Tam so ga opazili predstavniki tržaškega prvoligaša ter ga odkupili skupno s Klavdijem Starcem. V tej ekipi je igral dve leti, nato eno leto pri Jadranu, naslednja tri leta pa je spet nastopal za tržaškega prvoligaša (najprej OECE, nato Bic). Letos se je spet vrnil k Jadranu, kjer igra vlogu centra. Ob košarki se Mauro havi s smučanjem in surfanjem.

Prejšnji teden je Bruna Ciani zadel 12 pravih izidov in s tem ize-naila rekord Primorskega dnevnika. Čestitamo!

totocalcio

Como - Milan	1	X	2
Cremonese - Udinese	X		
Inter - Ascoli	1		
Lazio - Juventus	2		
Napoli - Fiorentina	1		
Sampdoria - Atalanta	1		
Torino - Roma	1	X	
Verona - Avellino	1		
Padova - Cagliari	1	X	
Perugia - Lecce	1	X	2
Sambenedet. - Varese	1		
Ancona - Piacenza	X	2	
Mestre - Novara	1	2	

iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

Pred kratkim je SPDT priredilo v okviru svoje predavateljske sezone predavanje dr. Toneta Strojina o velikem Slovencu, politiku in planincu Henriku Tumi ob priliki 50. obletnice njegove smrti. Predavanja se je udeležilo lepo število članov SPDT, pred predavanjem pa je NSK ure-dila razstavo o nekaterih Tumovih delih.

SPDT vabi svoje člane, da se udeležijo Pohoda prijateljstva, ki bo v nedeljo v priredbi Cluba Olimpic - Trst s sodelovanjem Telesnokulturne skupnosti iz Sežane in ZSSDI. Pohod bo v prostem teku na progi Bazovica - Lipica - Bazovica. Zbirališče udeležencev bo v Bazovici ob 9.00, odhod pa pol ure kasneje.

SPDT prireja v nedeljo, 26. t. m., izlet skupno s člani pobratenegega društva PD Integral iz Ljubljane. Na sporedu bosta pohod po Krasu in pa skupna družabnost. Člani SPDT se bodo

udeležili izleta z osebnimi avtomobili. Vse informacije bomo še javili.

Zadnji sezonski izlet, ki ga prireja SPDT v okviru delovanja Športne šole - Trst bo v nedeljo, 16. junija, v Kanalsko dolino z vlakom. Izlet bo za osnovnošolsko mladino, vodili pa ga bodo, kot vedno, mladi planinski vodniki SPDT.

31. redni poveljni občni zbor SPDT bo v petek, 24. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nadst.) v prvem sklicanju ob 20.00 ter v drugem ob 20.30. Ta občni zbor bo sklenil sezono praznovanja 80 - letnice obstoja društva.

Danes »Koprski tek '85«

Osrednja manifestacija konec tega tedna v seriji športnih prireditev v počastitev koprškega občinskega praznika bo »Koprski tek '85«, ki je na programu že danes. Start bo ob 18.30 s ploščadi Cesti JLA. (Kreft)

III.

Vprašanje spusta do sedla, pred skalnatim skokom, je bilo treba čimprej rešiti, tako da bi lahko bolje ocenjevali težave, ki so bile pred nami. Z Lenartom sva se podala na pot že naslednjega dne po postavitvi višinskega tabora. Pot sicer ni bila izredno težavna, vendar sta naju trd led in precejšnja strmina prisilila, da sva fiksirala še nadaljnjih tristo metrov vrvi. Tako smo porabili že 1600 m in preostalo nam je je torej le pičlih 400 m. Tistega dne pa sem se izredno dobro počutil in sem bil glede nadaljnjega plezanja še kar optimist. Celo na težave tistih skal, ki so prej zgledale nepremostljive, sem gledal z drugačnim občutkom.

Edini problem je torej bilo pomanjkanje vrvi. Prav o tem smo tisti večer debatirali v šotorih tabora ena. Vodja odprave je predlagal, da bi pobrali tiste vrvi, ki smo jih pritrčili do grebena. Seveda pa ni bilo to tako enostavno, ker bi pač imeli potem večje težave pri sestopu, vrhu tega tudi šerpe niso hotele nositi v hrib, če ni bilo pritrjenih vrvi. Kljub vsemu smo tistega večera še govorili o vrhu in sklenili, da bosta naslednjega dne oba Lucijana nadaljevala pot in pritrčila še tistih 400 m

Po neuspelih poskusih, da bi osvojila Anapurno

Odpravi SPDT preostal le povratek

vrvi. Res sta s tem namenom tudi startala in dosegla višino 5650 m, ki je tudi višinski rekord naše odprave.

Še preden pa sta onadva začela s plezanjem, se je v meni zbudil tisti neprijetni občutek nemoči, ki je ko-rentno spremenil moj pogled na nadaljevanje odprave. Optimizem prejšnjega večera je tistega 21. aprila, ko sem zgodaj zjutraj sedel v snegu pred šotorom, povsem splahnel. Iz različnih, po mojem mnenju realnih razlogov, sem čutil, da je vrh nedosegljiv. Vrh torej, ki je bil dotlej edini cilj, se je oddaljil, zato pa je bila sedaj moja edina želja sestop do baznega tabora. Lenart se je tudi strinjal z menoj, zato sva svoje mnenje razložila vodji odprave in ostalim tovaršem, ki so bili v taboru.

Cergol se ni strinjal z nama in je predlagal, da bi še nadaljevali, vsaj, tako je pravil, dokler ne bomo zares brez materiala. Na koncu sva pristala na željo vodje in sklenila,

da naslednjega dne nadaljujemo pot. Toda usoda je hotela, da sva tistega dne z Lenartom pojedla preveč slanine, ki je več dni stala na pekočem soncu pred šotorom. To pa je bilo za naju usodno. Vso noč so naju mučili krči po trebuhu in neprestano sva bruhala. Fausta se je kot bolničarka zelo dobro izkazala in naju vso noč tolažila. Ko je končno vstalo jutro, sva bila oba tako izčrpana, da ni bilo druge rešitve kot sestop. Tako smo vsi zapustili tabor in (zame bi lahko rekel mučno in počasi) sestopali proti bazi. Dan za tem so bile bolečine že mimo, toda odločili smo se, da se dva dni v bazi odpočijemo. Toda, izredno slabo vreme in močno sneženje, ki se je pričelo že v zgodnjih jutranjih urah, sta nas prisilili, da je bil naš počitek daljši. Čas je tako počasi mineval in z njim upanje na nadaljnji vzpon. Odhod iz baze je bil določen za 30. april, tega pa nismo mogli

preložiti zaradi že fiksirane letalske vozovnice. Slabo vreme nas je neprenehoma spremljalo, toda vseeno smo sklenili, da bomo spet odšli v goro in pobrali šotore, material in tudi nekaj vrvi. Tako smo 28. aprila odšli iz baznega tabora Lucijan Milič, Vilko Batistič, Eva Fičur in pisec tega članka. Zaledenele fiksne vrvi so nas prisilile na trdo delo, vrhu tega nas je na grebenu zalotila močna nevihta in nas prisilila, da spet sestopimo.

Zadnjega dne, ki smo ga imeli na razpolago, so končno Cergol, Milič in Batistič dosegli tabor ena in s pomočjo šerp prinesli ves material v bazo. Lenart se zaradi ozeblin na prstih desne noge ni mogel udeležiti te akcije. S tem je bila prva zamejska himalajska odprava zaključena. Povratek v dolino pa tudi ni bil enostaven. Spet smo imeli težave z nosači in tako izgubili dragocene dneve. V Katmandu smo dospeli 7. maja

in imeli samo še čas, da pospravimo svoje stvari (nekaj smo jih tam prodali) in rešimo še nekaj vprašanj z agencijo. Ob sedmih zvečer 12. maja je naše letalo zapustilo glavno mesto Nepala in ko sem skozi majhno okno gledal neskočno verigo himalajskih vrhov, ki so se v sončnem zahodu še svetlili, mi je v srcu vzklikala želja, da bi se še vrnil v njih sredo in se še pogovarjal s tistimi čudovitimi, vedno nasmejanimi ljudmi, ki živijo ob vznožju teh velikanov.

DAVOR ZUPANČIČ

KONEC

totip

1. — prvi	X	1
drugi	2	1
2. — prvi	X	1 2
drugi	X	2 1
3. — prvi	1	2
drugi	X	2
4. — prvi	2	X 1
drugi	X	2 1
5. — prvi	X	1
drugi	2	1
6. — prvi	1	X
drugi	1	2

Jutri s pričetkom ob 8.45 v Borovem športnem centru

Osnovnošolska olimpiada

Na sporedu atletski troboj in mali finale v igri med dvema ognjema - Skoraj 400 otrok - 25. maja sklepni del z nagrajevanjem

Skupno s koncem šolskega leta se v teh dneh bliža tudi vsakoletna največja otroška prireditelja na Tržaškem, osnovnošolska olimpiada, katero prireja Športna šola Trst vsako leto ob tem času.

Ta manifestacija ni le zgolj tekmovalje, na katerem naši najmlajši preverjajo svoje moči in primerjajo svoj napredek z ozirom na rezultate, ki so jih dosegli v prejšnjem letu, ampak je tudi sklepno dejanje vseh dejavnosti, ki jih Športna šola Trst vodi preko vsega šolskega leta. Otroška telovadba, šah, plavanje, izletništvo, tekmovalje v igri med dvema ognjema so le del aktivnosti ŠST, s katerimi nudi učencem slovenskih osnovnih šol (na drugih področjih pa tudi vrtcev in srednjih šol) možnost udejstvovanja na področju telesne kulture.

Tudi letos bo imela osnovnošolska olimpiada dva dela. To soboto bo v Borovem športnem centru na sporedu atletski troboj in mali finale v igri med dvema ognjema. Atletski troboj bo obsegal tek na 20 m, skok v daljavo z mesta in pa met 1 kg težke medicinke. Svoje kotičke bodo v teh atletskih veščinah pomerili učenci šol Finžgar, Bazoviški junaki, Kette, Župančič, Širok, Ribičič, Milčinski, Grbec, Gregorič-Stepančič in iz Milj.

Kakršnekoli napovedi o tem, kdo bo boljši ali manj dober, so kajpak tu tvegane, pa na tej ravni tudi manj pomembne, saj otroci svoje športne dosežke doživljajo povsem drugače, kot odrasli, čeprav borbenosti tudi njim ne manjka. Bistvo teh nastopov je namreč predvsem v

tem, da ima na njih prav vsak naš otrok možnosti nastopiti, ne glede na njegove sposobnosti. Obenem pa so ti nastopi, kajpak, tudi že določen pokazatelj za starše in pedagoge, za morebitno usmerjanje otroka v dejavnosti, ki ga lahko v kasnejših letih privedejo do športne panoge, ki mu bo dala več zadoščenja, kot kaka druga.

Poleg atletskega troboja bo v soboto na sporedu tudi mali finale za 3. mesto v igri med dvema ognjema med Ribičičem in Finžgarjem. Glede na to, da je ta igra med našimi osnovnošolci izredno priljubljena, skorajda ne moremo dvomiti v to, da bo tudi ta tekma, ki bo odločala o visokih mestih lestvice tik pod vrhom, napeta in privlačna, kot

je bila velika večina ostalih iz kvalifikacijskega dela tekmovanja.

Sobotno tekmovalje se bo začelo s trobojem. Ob 8.45 bodo začeli nastopati učenci 1. in 2. razredov, nato pa v presledkih še ostali.

Med dvema ognjema bo približno ob 10.30.

Glede na to, da je na naših osnovnih šolah v Trstu in Miljah letos skoraj 400 otrok, bo sobotna prireditelj nedvomno terjala od prireditelja, Športne šole Trst, velik organizacijski napor, ki pa mu bo ob veliki pomoči staršev, kot vsa leta doslej, gotovo v celoti kos.

Sklepni del osnovnošolske olimpiade z nagrajevanjem pa bo na sporedu v soboto, 25. t.m.

-boj-

Množica malih tekmovalcev na lanski osnovnošolski olimpiadi

Ženska odbojka: kvalifikacije za Pokal prijateljstva

V Sovodnjah zmaga Friulexporta

Združena ekipa deklic Friulexport je zmagovalca prvega kroga kvalifikacij za nastop na tradicionalnem odbojškem Pokalu prijateljstva, ki bo septembra v Trstu za ženske in v Gorici za moške in na katerem bodo nastopile po dve ekipi iz Slovenije, Hrvaške in iz zamejstva.

Friulexport je v sredo zvečer v Sovodnjah po vrsti z 2:0 premagal Sovodnje Centralsped in Kontovel Electronic Shop, da tretje srečanje med Sovodnjkami in Kontovelkami, v katerem so slavile zmago domačinke, ni bilo več pomembno. Friulexport je pokazal precej boljšo igro od svojih nasprotnic, zlasti je prišlo do izraza, da združena ekipa še vedno intenzivno trenira, medtem ko sta ostali dve ekipi v tem delu sezone pravzaprav že popustili. To je tudi razumljivo, saj se »deklice« pripravljajo na deželni finale v svoji mladinski kategoriji, ostali naši še-

sterki pa nimata več prave motivacije za delo.

Kljub temu lahko rečemo, da smo bili v sredo priča zadovoljivemu nastopu, ki je tudi s tehničnega vidika izpolnil pričakovanja, čeprav igra ni bila prav na vrhu. Friulexport je pokazal najbolj homogeno igro s prodornim napadom, Sovodnje Centralsped pa so se kot vedno izkazale v obrambi in lahko rečemo, da so prav v polju ena naših boljših šesterk sploh. Kontovelke, ki so z izpadom iz C-2 lige letos izdatno razočarale, so nastopile z nekoliko pomlajeno postavbo in s tem menda nakazale, katera bo njihova pot v prihodnjem prvenstvu D lige.

IZIDI
Friulexport — Sovodnje Centralsped 2:0 (15:11, 15:6)

Friulexport — Kontovel Electronic Shop 2:0 (15:13, 15:2)

Sovodnje Centralsped — Kontovel Electronic Shop 2:0 (15:8, 15:6)
VRSTNI RED

1. Friulexport, 2. Sovodnje Centralsped, 3. Kontovel Electronic Shop.

POSTAVE
FRIULEXPORT: Venier, Ušaj, Garbini, Umek, Ukmar, D'Ambrogio, Žerjal, Foraus in Pertot.

SOVODNJE CENTRALSPED: Ga. in Gi. Lopresti, Cijan, L. in M. Vintin, Lovisutti, Cotic, Počkar, N. in M. Černic.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Černjava, Prašelj, Maver, Gruđen, Purič, Štoka, Daneu, Conestabo in Legiša.

V naslednjem krogu tekmovanja se bo Friulexport pomeril s C-1 ligašema Brega in Sloge. Zmagovalca tega troboja se bo skupaj z že kvalificirano združeno ekipo Meblo uvrstil v finalni del Pokala prijateljstva.

Memorial »R. Devetak« v malem nogometu

V nedeljo polfinalni tekmi

Prvi del memoriala »R. Devetak« v malem nogometu se je prejšnji teden zaključil. Na igrišču v Dolu so odigrali še zadnje kvalifikacijske tekme. Kljub slabemu vremenu in predvsem terenu, ki je tudi v nedeljo kljub soncu ostalo precej blatno, se je okrog igrišča zbralo precej ljudi. Poglejmo si izide posameznih tekem.

Sovodnje — Vojsčica 4:0 (1:0)
SOVODNJE: Uršič, M. Marson, Fajt, Kovic, R. Petejan, B. Petejan, B. Marson, Devetak.

VOJSČICA: S. Pahor, L. Masten, I. Masten, D. Marušič (Rogelja), Bo. Pahor, Antonič, B. Pahor, Spacal.

STRELCI: M. in B. Marson, Devetak (2).

Dol - Poljane — Sela na Krasu 5:4 (1:2)

DOL-POLJANE: S. Peric, F. Peric, Sr. Vižintin, Devetta, Devetti, Starc, Qualursi, Frandolič, M. Vižintin (Si. Vižintin).

SELA NA KRASU: M. Pahor, H. Pahor, Blažič, Perdec, Petrovič, Semolič, A. Frančeskin, D. Pahor, K. Frančeskin.

Opatje selo — Štandrež 0:0
OPATJE SELO: Ž. Pahor, D. Pahor, B. Zavadlav, Cotic, Mautinger, Marušič, Mozetič (S. Zavadlav), J. Pahor (I. Marušič).

ŠTANDREŽ: Plesničar, D. Faganel, Paulin, Petejan, L. Faganel, Corva, Cingerli, Gomišek.

Vrh — Doberdob 2:0
(Ekipa z Vrha je zmagala z rezultatom 2:0, ker se moštvo iz Doberdoba ni predstavilo na igrišču).

Po zadnjih kvalifikacijskih tekmah je torej lestvica v skupinah sledeča:

Skupina »A«					
Opatje selo	3	2	1	0	7:2 5
Štandrež	3	2	1	0	6:1 5
Vrh	2	1	0	2	2:8 2
Doberdob	2	0	0	3	1:5 0

Skupina »B«					
Sovodnje	3	3	0	0	18:2 6
Dol-Poljane	3	1	0	2	10:14 2
Vojsčica	2	1	0	2	3:9 2
Sela na Krasu	2	1	0	2	6:12 2

Tekmi Vojsčica - Sela na Krasu in Vrh - Doberdob nista upoštevani, ker nista bili odigrani zaradi odsotnosti ekip Sela na Krasu in Doberdoba.

Trenutno najboljši strelci:
7 GOLOV: B. Marson (Sovodnje); 5 GOLOV: Starcqualursi (Dol-Poljane); 4 GOLE: Mozetič (Opatje Selo), M. Marson (Sovodnje), K. Frančeskin (Sela na Krasu); 3 GOLE: Frandolič

(Dol-Poljane), R. Devetak (Sovodnje).
V nedeljo 19. maja bodo odigrali polfinalne tekme in sicer: ob 15.30 Opatje selo - Dol-Poljane; ob 17.00 Sovodnje - Štandrež.

(zf)

obvestila

Odbor JK ČUPA vabi vse člane in prijatelje na prostovoljno delovno akcijo za ureditev prostora in pomolov v Sesljanu v nedeljo, 19. maja po 14. uri.

JK ČUPA
priredi v nedeljo, 26. maja, društveno regato za kajutne jadnice pred Sesljskim zalivom. Vabljeni člani in prijatelji.

TPK SIRENA
obvešča, da je tajništvo kluba na razpolago članom in prijateljem vsak dan (razen ob sredah, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure. Telefon 422696.

ŠZ SLOGA — PLANINSKI ODSEK
vabi člane in prijatelje v nedeljo, 19. maja na PRIJATELJSKI POHOD v Lipico. Zbirališče pri Kalu ob 8.30.

KOŠARKARSKI KLUB ŠZ BOR
odseka za minibasket obvešča, da bo sestanek vseh staršev otrok, ki gojijo to panogo, v ponedeljek, 20. t.m., ob 19.30 v dvorani KD »I. Škamperle« na stadionu »I. maj«.

V odbojškem prvenstvu under 15

Slogašice v finalu

NA TRŽAŠKEM

Kljub temu, da manjka v 1. ženski diviziji do konca prvenstva še 1. kolo, je že vse odločeno. Neporaženi Breg in Le Volpi Abitare, ki je s tesnim 3:2 premagal Sokol, sta osvojila prvi dve mesti in s tem tudi napredovanje v višjo D ligo. Brežanke imajo pred zadnjo prvenstveno obveznostjo v slovenskem derbiju s Sokolom 6 točk prednosti pred Le Volpi Abitare, slednji pa 4 pred Nabrežinkami. Zadnji prvenstveni nastop bo tako le gola formalnost. Vsekakor pa je potrebno omeniti dober uspeh slovenske ženske odbojke, ker ob zmagovali poti Brega ne gre prezreti tudi velikega uspeha Sokola, ki je bil od samega začetka v boju za drugo stopničko, a bo na koncu pristal mesto nižje. Nekoliko slabši je Kontovel Electronic Shop, ki je v 17 prvenstvenih nastopih zmagal štirikrat.

Kvalifikacijski del prvenstva pri dekletih under 15 je končan. Za pokrajinski naslov se bo z Virtusom A od slovenskih ekip pomerila Sloga B, ki je premočno zmagala v skupini A. Mlade slogašice niso v dvanajstih tekmah prepustile nasprotnicam niti niza. Tako OMA Linea Vogue kot tudi Bor imata v skupini A 18 točk, italijanska ekipa pa ima boljši količnik v nizeh in s tem tudi drugo mesto na razpredelnici. Četrti je Sokol, Kontovel Electronic Shop pa zadnji.

V skupini B je bila na vrhu večja izenačenost, saj imata Virtus A in Inter po 22 točk in odločal je količnik dobljenih in izgubljenih nizov. Sloga A je z 12 točkami obtičala na več kot dobrem 4. mestu, Breg pa je z dvema točkama končal prvenstveni boj predzadnji. Prvi finale med Slogo in Virtusom bo menda že prihodnji teden.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI 17. KOLA: Club Altura - Le Volpi B 3:1, CUS Trst - Inter 1904 3:2, Breg - Kontovel Electronic Shop 3:0, Le Volpi Abitare - Sokol 3:2, Prevenire - Volley Duke 80 3:0.

LESTVICA: Breg 34, Le Volpi Abitare 28, Sokol 24, Prevenire 22, Club Altura 18, Le Volpi 14, CUS Trst 12, Kontovel Electronic Shop in Inter 1904 8, Volley Duke 80 0.

UNDER 15 ŽENSKÉ

SKUPINA A

Bor — Sokol 2:1 (15:9, 13:15, 15:11)
TRAJANJE SETOV: 20, 28 in 23 minut.

BOR: Bandi, Knez, Superina, Klinc, Bandelj, Železnik, Sancin, Čok, Vitez, Vesel, Leghissa, Reggente.

SOKOL: Visintin, Legiša, Žbogar, Škerk, Žužek, Passerini, L. in T. Masten, Gruđen.

Ekipi sta pokazali dober del svojih sposobnosti, borovke pa slabše uvrščenih nasprotnic niso podcenjevale. Pravi boj se je pričel v drugem setu, ko je pri borovkah prevladovala živčnost. Enako je bilo v zadnjem setu, v katerem so bile uspešnejše borovke, ki so pokazale veliko borbenost. Prav lahko pa bi zmaga pripadala tudi Sokolu. (Cristina Bandi)

IZIDI ZADNJEGA 14. KOLA: CUS Trst - OMA Linea Vogue 1:2, Kontovel Electronic Shop - Sloga B 0:2, Bor - Sokol 2:1.

KONČNA LESTVICA					
Sloga B	12	12	0	24:0 24	
OMA Linea Vogue	12	9	3	19:7 18	
Bor	12	9	3	18:10 18	
Sokol	12	6	6	13:15 12	
CUS Trst	12	4	8	8:13 8	
Virtus B	12	2	10	5:21 4	
Kontovel. E. S.	12	0	12	3:24 —2	

SKUPINA B

IZIDI ZADNJEGA 14. KOLA: Ricreatori - Montasio 0:2, Inter 1904 - Sloga A 2:0, Breg - Virtus A 0:2.

KONČNA LESTVICA					
Virtus A	12	11	1	23:3 22	
Inter 1904	12	11	1	22:5 22	
Montasio	12	7	5	16:10 14	
Sloga A	12	6	6	13:12 12	
Ric. Comunal	12	5	7	11:16 10	
Breg	12	1	11	3:22 2	
Centro d'Aosta	12	1	11	3:23 0	

NA GORIŠKEM

Pozornost slovenskega športnega življa na Goriškem je prav gotovo osredotočena na 1. žensko divizijo in na moško prvenstvo under 15. V 1. ženski diviziji sta si Dom Agorest in Olympia ravno v zadnjih kolih napravila skupno napredovanje v D ligo. Obe sta namreč klonili Intrepidi iz Mariana, poleg tega pa je Dom v celoti popustil proti Libertasi iz Krmina. Torej položaj je zapleten in končna odločitev bo padla ravno v zadnjem kolu. Intrepida iz Mariana je že v D ligi; za drugo mesto pa se potegujeta obe slovenski ekipi. V primeru, da v zadnjem kolu obe naši ekipi zmagata, bi moralo drugo mesto pripasti Domu Agorest, saj ima boljši količnik v se-

tih. Glede napredovanja v D ligo uradno sporočilo odbojarske zveze pravi, da napreduje le prva uvrščena ekipa. Toda po vsej verjetnosti (kot je običaj) bo naknadno odbojarska zveza omogočila napredovanje še drugouvrščeni.

V prvenstvu under 15 za moške je štandreski Val prvi toda s slabšim količnikom v nizeh od goriškega Libertasa. Le maloverjetni spodrsrlaj Goricanov v zadnjem kolu bi štandrecem omogočil osvojitve naslova pokrajinskih prvakov.

1. MOŠKA DIVIZIJA

IZIDI: Olympia - Lucinico 2:3; Val - Grado 1:3; Arci Pieris - Olympia 3:0; Soča - Acil Ronke 0:3; Lucinico - Mossa 3:0.

LESTVICA: Mossa in Grado 30, Arci Pieris 26, Val in Lucinico 22, Libertas San Luigi Gorica 18, Volley ball Krmin 14, Torriana in Acil Ronke 12, Soča 8, Olympia 4. (Libertas Gorica in Volley Krmin eno tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Val - Torriana (drevi ob 19. uri v štandrecu); Mossa - Arci Pieris; Acil Ronke - Libertas Gorica; Volley Krmin - Lucinico; Torriana - Olympia Gorica (20. 5. ob 20.15 v Gradišcu); Arci Pieris - Volley Krmin.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI: Dom Agorest - Libertas Krmin 0:3; Olympia - Intrepida - Marano 0:3; Canon - Fincantieri 3:0.

LESTVICA: Intrepida Mariano 24; Dom Agorest Gorica in Olympia Gorica 20, Libertas Krmin 18, Torriana in Canon Tržič 8, Grado 6, Fincantieri Tržič 2.

PRIHODNJE ZADNJE KOLO: Fincantieri - Torriana; Libertas Krmin - Olympia (22. 5. ob 17.45 v Krminu); Torriana - Dom Agorest (20. 5. ob 18.30 v Gradišcu). Počivata: Grado in Intrepida Mariano.

UNDER 15 - MOŠKI

Jamlje — Olympia 2:0 (15:11, 15:3)
JAMLJE: A., I. in M. Tomsič, Radetič, Soban, Okretič, Stanziani, Pahor, Černic, Nacini, Čavdek, Oretti.
OLYMPIA GORICA: Cotic, Spacapan, Bregant, Degrassi, Bertolini, Peric, Dornik, Corsi, Terpin, Brajnik.

Povratni derbi je zaslužen osvojila ekipa Jamlje, ki jo sestavljajo mladi z doberdobskega in sovodenjskega okoliša. Le v prvem setu sta si bili ekipi enakovredni, v drugem pa so domačini brez večjih težav prvi dosegli petnajstico.

IZIDI: Olympia - Torriana 2:0; Jamlje - Olympia 2:0; Lucinico - Libertas Gorica 0:2; Val - Naš prapor 2:0; Libertas Gorica - Volley ball Krmin 2:0.

LESTVICA: Libertas Gorica in Val štandrec 26, Olympia Gorica 18, Jamlje 16, Torriana 14, Libertas Krmin 6, Naš prapor, Lucinico in Fincantieri 4. (Naš prapor, Olympia, Lucinico, Torriana in Jamlje tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Volley ball - Olympia (jutri ob 15. uri v Krminu); Naš prapor - Libertas Gorica (jutri ob 15.30 v Gorici, Kulturni dom); Fincantieri - Val (19. 5. ob 11. uri v Tržiču); Jamlje - Lucinico - Torriana - Volley Krmin; Olympia - Naš prapor (21. 5. ob 19. uri v Gorici); Libertas - Fincantieri.

UNDER 15 - ŽENSKÉ

FINALNI DEL

IZIDI 2. in 3. KOLA: Corridoni - Fincantieri 2:0; Mossa - Libertas Gorica 2:0; Libertas Gorica - Fincantieri 2:0; Corridoni - Mossa 0:2.

LESTVICA: Mossa 6, Libertas San Luigi Gorica 4, Corridoni 2, Fincantieri Tržič 0.

PRIHODNJE KOLO: Corridoni - Libertas Gorica; Mossa - Fincantieri.

PREDKVALIFIKACIJE ZA EP IN SP

Jadralci Sirene na regati v Cervii

Mladi jadralci TPK Sirena. Andrej in Karlo Ferfolja, Miran Guštin in Marko Debeljuh odpotujejo danes v Cervio, kjer se bodo jutri in v nedeljo pomerili v tretjem nizu regat, večinoma za preselekcijo za evropski in svetovni pokal v razredu optimist. Prvi niz regat je bil marca v Alasiu, drugega aprila v Anziu, tretji, torej finalni del, pa ta konec tedna v Cervii. Spremljevalca sta Andrej Prašelj in Boris Debeljuh. (A. D.)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoci račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA. 18% Osmrtne, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

17. maja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Člen italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Spodletela akcija CIA?

MOSKVA — Ameriška tajna služba CIA je pred nedavnim ugrabila sovjetskega funkcionarja med njegovim bivanjem na Filipinih in ga zadržala 18 dni, preden ga je osvobodila. Tako je včeraj sporočila sovjetska tiskovna agencija TASS s člankom, ki ga je podpisal znani politični komentator Viktor Ponomarev.

Do ugrabitve naj bi prišlo 20. januarja, njena žrtev pa naj bi bil funkcionar sovjetskega ministrstva za zunanjo trgovino Vladimir Ivanov, ki se je tedaj mudil na delovnem obisku v Manili. Ameriški agentje naj bi ga omamili s pijačo v nekem hotelu in ga nato odvedli v neko ameriško bazo v bližini Münchna v ZR Nemčiji. Do tega sklepa naj bi prišli sovjetski strokovnjaki na osnovi nekaterih predmetov, ki so jih našli v žepih ugrabljenčeve obleke in ki naj bi jih običajno razdeljevala zahodnonemška letalska družba »Lufthansa« potnikom na svojih letalih. Sovjetska tiskovna agencija piše, da je CIA ugrabila Ivanova z namenom, da bi ga podkupila in izkoristila proti SZ. Uporabila naj ga bi za to, da bi sodeloval pri organizaciji dobav Sovjetski zvezi, ki bi oškodovale njeno gospodarstvo.

☐ ŽENEVA — Papež Janez Pavel II. se obnaša ukazovalno, ker kot Poljak ni doumel zahodne pluralistične družbe. To mnenje je v zürskem listu Tages Anzeigen izrazil holandski dominikanski ideolog Eduard Schillebeeck. Disident katoliške cerkve Schillebeeck, profesor bogoslovja v kraju Nimegue, je povedal, da se papež med svojim obiskom na Holandskem ni hotel pogovarjati z naprednimi katoličani. Nj hotel poslušati, ampak se samo seznaniti z razmerami. Papež se noče pogovarjati o problemih, ki jih ne pozna, kot so spolnost, lakota v svetu, razorožitev. Njegove korenine so na Poljskem in ne razume pluralistične zahodne družbe, kjer se ne ukazuje, ampak razpravlja o različnih mnenjih.

Nemci ocenili uspeh MSI v Bocnu

BOCEN — Volilna zmaga neofašistične MSI na občinskih volitvah je predmet analize, ki jo je v Volksbote, uradnem glasilu Suedtiroler Volkspartei, opravil direktor lista Fried Volgger. Člankar uvodoma poudarja, da je za razliko od ostalih evropskih držav Italija edina, kjer so vladne stranke napredovale. Ko govori o izidu volitev v Bocnu, pa pravi, da bodo kljub zmagi neofašisti tudi v prihodnje lahko samo sanjali o fašistični Italiji.

Delček krivde za rezultat nosi tudi SVP, ker Italijanov ni bolje seznanila s položajem, nastalim po podpisu pariškega dogovora. Za tiste, ki so glasovali MSI, pravi Volgger, bo kmalu prišlo istrežnje. Kolo zgodovine se ne obrača nazaj, in fašizem se ne bo povrnil nikoli več. Tudi tisti, ki so glasovali za MSI, bodo morali z Južnotirolci iskati pot v evropsko prihodnost. Druge poti ni, in tudi nove volitve je ne bodo odkrile.

Sla po novem rekordu

NEW YORK — Francoski jadrlec Philippe Poupon namerava s svojim katamaranom Fleury Michon VII postaviti nov rekord v plovi čez Atlantik.

V deželi Vzhajajočega sonca revolucija v pranju perila

TOKIO — Japonci izražajo veliko kakovostne in cenene opreme za gospodinjstvo: na vsakem koncu naše Zemlje lahko naleto na japonski televizor, video aparat, radijski sprejemnik, hladilnik in zmrzovalno skrinjo, sesalec in podobno. Toda za nobeno ceno ne dobimo japonskega pralnega stroja. Zakaj?

Če stopiš v tokijsko trgovino z gospodinjstvenimi stroji, sicer uzeš takšen stroj, vendar je bolj podoben muzejskemu eksponatu kot pa sodobni napravi za pranje perila, kakršnih je na Zahodu nič koliko. Pralni stroj z navpičnim valjem in programatorjem je v tej državi, kjer je elektronika doma, neznan. Perilo perejo samo v hladni vodi, centrifugirajo pa ga s pomočjo ločenega aparata. Takšni stroji so na evropskih tleh bili v modi v tako imenovanih petdesetih letih. Toda kljub temu se Japonci niso odločili za uvoz pralnih strojev iz Evrope ali Združenih držav Amerike, ampak pripravljajo lasten revolucionaren

izdelek, ki si ga je omislil profesor Sukeaki Sakuta s tokijske univerze Nihon.

Le-ta je izdelal prototip pralnega stroja, kjer ni potreben prav noben detergent; zadostujeta voda in... zrak! Ideja pravzaprav ni nova, pač pa je prof. Sakuta prvi, ki jo je uresničil. Njegov pralni stroj deluje v bistvu z ultrazvoki, to je z zvočnimi valovi tako visoke frekvence, da jih naše uho ne more zaznati. Ko ultrazvok spusti skozi vodo, nastopi tako imenovani proces kavitacije: povsod tam, kjer se pojavijo ultrazvoki, se pojavi tudi množina zračnih mehurčkov, ki preprečujejo oksidacijo in temeljito operejo perilo. Stroj za pranje z ultrazvoki že dalj časa uporabljajo v industriji za čiščenje najbolj občutljivih delov kolesja in kovinskih sestavin preciznih aparatov. Z ultrazvoki poleg tega čistijo tudi očala.

Prati perilo ni tako preprosto, kakor prati trde kovinske

predmete, prav zaradi tega nihče pred prof. Sakuto ni pomislil na izkoriščanje ultrazvokov v gospodinjstvene namene. No, Sakutov stroj, ki deluje, kot rečeno, na podlagi mešanice ultrazvokov in zračnih mehurčkov, je neslišen, porabi manj vode in ni dražji od klasičnega pralnega stroja. Predvsem pa preprečuje onesnaževanje vode z detergenti, kar državi — Japonski — ki jo ta problem hudo tare, še kako koristi.

Prof. Sakuta je ob predstavitvi prototipa tisku povedal, da bi se morala redna proizvodnja začeti proti koncu tega leta, a čez tri leta naj bi ultrazvočni pralni stroji zasedli že 60 od sto vseh tržišč.

Vprašanje je seveda, kaj bodo storili proizvajalci detergentov, ki bi jih uspešen prodor ultrazvočnih strojev močno prizadel. Zaenkrat so rekli, da Sakutovi stroji japonskega perila že ne bodo prali.

Strahovite posledice policijske akcije

NEW YORK — V pravcati bitki, ki se je v ponedeljek vnela v Filadelfiji med varnostnimi oddelki in pristaši verske sekte »Move«, je izgubilo življenje najmanj 11 ljudi. V pogorišču so doslej našli posmrtno ostanke 4 otrok in 7 odraslih, ki pa so jih plameni tako poškodovali, da niso mogli ugotoviti njihove istovetnosti in niti spola.

Ker se pripadniki verske sekte niso hoteli predati policiji in so se ji postavljali po robu z orožjem, so varnostniki vrgli bombo na stavbo, v kateri so bili utrjeni. Eksplozija pa je povzročila požig, v katerem je do tal pogorelo 53 hiš, drugih osem pa je bilo poškodovanih. Poveljnik gasilcev je časnikiarjem izjavil, da niso mogli pravočasno začeti z gašenjem, ker so »terroristi« nanje streljali in jim niso dopustili, da bi se približali plamenom. Na pogorišču so našli tudi večjo količino orožja, med drugim več bomb, lovske puške, karabinko in nekaj zabojev municije.

Na sliki: pogled s ptičje perspektive na pogorišče, kjer je umrlo najmanj 11 ljudi.

Smrtna kazen za posilstvo

TUNIS — Tuniske oblasti so v teh dneh sprejele drastične ukrepe, da bi zajezile hud pojav, ki se je zaskrbljivo razpasel po državi. Gre za posilstva, proti katerim so zdaj oblasti nastopile z maksimalno poostrejitvijo kazni. Kljub nasprotovanju krajevnih Lige za človeške pravice in rezervam, ki so jih izrazil neodvisni časopisi, je narodna skupščina po nujnem postopku odobrila novi zakon, ki določa izredno hude kazni za te zločine. Pravijo, da se je za spremembo starega zakona zavzel sam predsednik Burgiba. Zaskrbljen zaradi naglega porasta števila posilstev, zlasti v večjih mestih, je baje sredi preteklega meseca povabil k sebi pravosodnega ministra in mu po vsem sodeč namignil tudi nekatere ukrepe.

Posilstvo je zločin, ki praviloma pušča trajne posledice v duševnosti žrtev. Izhajajoč iz tega spoznanja, je zdaj tuniški zakonodajalec določil smrtno kazen za posilstva, ki so bila zagrešena na posebno brutalen način, na primer z uporabo in pod grožnjo orožja, ali v primeru, ko je v njih sodelovalo več ljudi. Iz tukajšnjega časopisja je mogoče razbrati, da so te oblike posiljevanja dokaj razširjene v državi. Po novem zakonu pa bo smrtna kazen doletela tudi posiljevalce, katerih žrtev so stare manj kot deset let, medtem ko bodo tiste, ki so delali silo deklicam med desetim

in trinajstim letom, kaznovali z dosmrtno ječo.

Uvedbo smrtne kazni za najtežje oblike posilstva (najhuša kazen je bila doslej 20 let zapor) tu tolmačijo kot nujnostni ukrep, ki naj bi med drugim pripomogel k nemotenemu razvoju procesa ženske emancipacije. Tunizija je ena redkih arabskih držav, katerih oblasti spremljajo ta proces kolikorotoliko naklonjeno. Tuniška Liga za človeške pravice se je vsekako odprto izrekla proti novim ukrepom. V poročilu, ki je ostalo brez odmeva med razpravo v narodni skupščini, je predlagala, naj se namesto razširitev primerov, za katere je določena smrtna kazen, dosledno izvajajo sedanja zakonodaja. Podobna stališča so zavzeli tudi nekateri časopisi. Neki neodvisni tednik je med drugim pripomnil, da bodo posiljevalci, vedoč, da jih čaka najtežja kazen, odslej iskali način, da bi za vselej uklonili svoje žrtev.

Poznavalci tuniških razmer menijo, da je na uvedbo smrtne kazni za posilstva vplivalo tudi nekaj dogodkov iz črne kronike, ki so v tukajšnji javnosti imeli velik odmev. Naj omenimo samo enega. V mestu Sousse se je v zadnjih časih pojavila v večernih urah »prikazen«, ki je rada nadlegovala dekletca. O njej so se širile najrazličnejše govorice in pravi preplah, vse dokler niso razkrinkali po-hotneža.

»Mostiščarji«

8.

Tekst in slika:
JERNEJ ROVŠEK

